

Kapitał

DOLNOŚLĄSKI

gospodarka > samorządy > nauka - innowacje

ISSN 2353-9564

Ze świątyni piękna każdy wychodzi uśmiechnięty

mówi Agata Wendzonka,
właścicielka Salonów Urody KANDARA

str. **15**

PONADTO
W NUMERZE:

str.

6

Cezary Przybylski, Marszałek
Województwa Dolnośląskiego
o wspieraniu małych i średnich
firm

str.

17

Większe kompetencje radców
prawnych

str.

18-19

„I Debata o Innowacyjności”
zorganizowana przez DOZAMEL
i Politechnikę Wrocławską za
nami

REWOLUCYJNY NAPĘD 4X4 E-FOUR dostępny w SUV-ach **Lexusa**

PRZEWIDYWANIE

Przewidywanie sytuacji na drodze dzięki systemowi **YRFC**

REAKCJA

Błyskawiczna reakcja na zmianę warunków dzięki systemowi **DTC**

KONTROLA

Pełna kontrola toru jazdy dzięki systemowi **VDIM**

LEXUS NX JUŻ OD 149 000 PLN

Zapraszamy do salonu: Lexus Wrocław, ul. Legnicka 164, tel. 71 359 85 85, lexus-wroclaw.pl

Lexus NX – zużycie paliwa i emisja CO₂ w cyklu mieszanym odpowiednio: 5,0 do 8,1 l/100 km oraz 116 do 187 g/km (zgodnie z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu UE 715/2007 z późn. zm. i aktami wykonawczymi), w zależności od rodzaju napędu i wersji wyposażenia. Zużycie paliwa i emisja spalin CO₂ w konkretnym pojeździe w warunkach drogowych może różnić się od podanych wyników pomiarów. Na zużycie paliwa i emisję CO₂ wpływa sposób prowadzenia pojazdu oraz inne czynniki (takie jak warunki drogowe, natężenie ruchu, stan pojazdu, ciśnienie w oponach, zainstalowane wyposażenie, obciążenie, liczba pasażerów itp.). Informacje o działaniach dotyczących odzysku i recyklingu samochodów wyciolanych z eksploatacji: www.lexus-polska.pl. Podana cena nie dotyczy prezentowanej wersji wyposażenia. Wymienione w reklamie systemy oraz napęd E-FOUR są dostępne w wybranych wersjach wyposażenia. Promocja obowiązuje do 31.08.2017 r. lub do wyczerpania zapasów. Szczegóły u Autoryzowanych Dilerów Lexusa.

Temat wydania

Innowacyjność w biznesie z perspektywy naukowca i przedsiębiorcy
str. **18-19**

Gospodarka

str. **6-25**

Od dużej strategii do mikroprzedsiębiorcy	6-7
Dolny Śląsk ma powody do dumy - rozmowa z Pawłem Hreniakiem, wojewodą dolnośląskim	8
Dolny Śląsk do zobaczenia	9
3M – ambitny innowator w biegu	10
Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej pomoże eksporterom	12
Rozmowa z Richardem Kepińskim, konsulem honorowym Francji w Polsce	13
Dumna z Polek	14
Rozmowa z Agatą Wendzonką, właścicielką Salonu Urody KANDARA	15
Lekarze chłoną wiedzę - mówi dr n. med. Paweł Wróblewski, prezes Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu	16
Większe kompetencje radców prawnych	17
Innowacyjność w biznesie z perspektywy naukowca i przedsiębiorcy	18-19
Modernizacja technologii pirometalurgii	20-21
Wrocławskie Forum Kobiet – już od 5 lat integruje Dolnoślązaczki	24
Gwiazdy Biznesu Dolnego Śląska	25

Samorządy

str. **26-36**

Będziemy szukać kolejnych wyzwań - mówi Marcin Zawila, prezydent Jeleniej Góry	26
Mechanizm samorządności funkcjonuje coraz lepiej - rozmowa z Rafałem Dutkiewiczem, prezydentem Wrocławia	28
Dr Roman Szelemej, prezydent Wałbrzycha: Dolny Śląsk nie rozwija się równomiernie	29
Czas na kolej	30
Dariusz Chmura, burmistrz Wołowa o najważniejszych inwestycjach w gminie	32
Powiat Wrocławski – stawia na rozwój	33
Jelenia Góra zaprasza inwestorów!	34
Nowi inwestorzy i nowe tereny w Strefie Ekonomicznej w Prusicach	35

22
CZERWCA
GODZ. 19-24

**9 NOC Z
DESIGN_EM**

#ZWOLNIJ

WROCŁAW
UL. BRANIBORSKA 14
GALERIA WNĘTRZ DOMAR

galeria wnętrz
DOMAR

O demokracji deliberatywnej i poszerzaniu rynków

Jak co roku Wrocław gości wybitnych polskich i zagranicznych samorządowców, przedstawicieli nauki biznesu, nauki, organizacji pozarządowych, a także reprezentantów sportu, kultury i mediów na VIII Kongresie Regionów. Ta druga największa konferencja samorządowa w Polsce stanowi niezwykle interesujące forum wymiany doświadczeń i poglądów. Mówi o tym, w naszym wywiadzie, gospodarz spotkania, prezydent Wrocławia, Rafał Dutkiewicz.

Ot, choćby taki dylemat: upowszechnianie nowoczesnych technologii w zarządzaniu miastami skłania nas coraz bardziej ku demokracji bezpośredniej. Tymczasem, czy wszystko można rozstrzygnąć w formie referendum, mamy przecież system przedstawicielski i on powinien być doskonalszy. Rafał Dutkiewicz opowiada się ze wzmacnianiem demokracji deliberatywnej. Owszem rozwijajmy bezpośrednią wymianę poglądów, w tym wykorzystując nowoczesne technologie, przeprowadzajmy więcej debat, ale to ostatecznie samorządowcy podejmują decyzję i oni biorą za nie odpowiedzialność.

A przydałoby się tych debat, konsultacji, analiz zwłaszcza w obszarze relacji państwo - samorząd znacznie więcej. Obóz rządzący chce więcej centralizacji, a samorządowcy więcej uprawnień i wpływu na regulacje prawne. Ci ostatni twierdzą, że w Polsce są metropolie: Trójmiasto, Poznań, Wrocław, Kraków, a państwo prawnie usankcjonowało tylko Górny Śląsk. To jest też fundamentalny spór jak się mamy rozwijać, czy szybciej w kilku metropoliach, czy też równomiernie we wszystkich miastach? A może spór jest pozorny, bo szybszy rozwój w kilku metropoliach oznaczałby również większe wsparcie dla mniejszych samorządów? W każdym razie lepsza jest demokracja deliberatywna, zwłaszcza w tak fundamentalnym obszarze, niż prężenie muskułów i rozwiązywanie problemu z pozycji siły.

Gościmy też na naszych łamach przedstawicieli jakże pożądanego zawodu: prawników i lekarzy. Jednak po przeczytaniu wywiadów z Leszkiem Korczakiem, dziekanem Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu oraz dr n. med. Pawłem Wróblewskim, prezesem Dolnośląskiej Rady Lekarskiej widzimy, że i tam mają trudne problemy i o wiele muszą walczyć. Przede wszystkim muszą stale się uczyć. Zarówno prawnicy i lekarze zrzeszeni w zawodowych samorządach muszą chodzić na szkolenia, wykłady, warsztaty i cierpliwie zbierać za to punkty bo z ich ilości są rozliczani. Ale to bardzo dobrze, bo na przykład z biznesowej praktyki wiadomo, że to właśnie stale zdobywana i aktualizowana wiedza jest jednym z najważniejszych fundamentów trwałej przewagi konkurencyjnej i umożliwia stale poszerzanie rynku.

A przecież o poszerzanie rynku walczą prawnicy oraz lekarze. Prawników mamy już w Polsce wydawałoby się dostatek. Ale to tylko pozory. Polacy bowiem w zbyt małym stopniu korzystają z ich pomocy, a barierą są nie tylko pieniądze. Trzeba więc ten rynek poszerzać, uświadamiać potrzebę większego korzystania z usług prawnych. Lekarzy, zwłaszcza specjalistów mamy za to za mało. Czekamy do nich w kolejce miesiącami, a nawet latami. Obecnie osiągnęliśmy najniższy w Europie wskaźnik liczby przedstawicieli tego zawodu na 1000 mieszkańców. I nikt tej lamigłówki nie może rozwiązać. Więcej dyskutować na ten temat? Może i tak, ale przede wszystkim o pieniądzach, bo to przecież z powodu ich niedoboru obcięto ostatnio drastycznie liczbę miejsc rezydenckich w szpitalach. No a jak jest za mało tych miejsc, to gdzie mają się kształcić dobrzy specjaliści? Jak nie zwiększymy nakładów, to pozostaną nam administracyjne ograniczenia dotyczące emigracji zarobkowej lekarzy. Ale to byłoby oczywiste przyznanie się do porażki.

O poszerzanie swoich rynków walczą wszyscy goszczący na naszych łamach przedsiębiorcy, szefowie, właściciele. Każdy ma swój sposób na ekspansję, na rozwój. Zachęcamy Państwo do lektury „Kapitału Dolnego Śląska” i do poznania tych sposobów.

Wydawca: Prasa Dolnośląska - Marcin Prynda
ul. Ofiar Oświęcimskich 41/43, 50-059 Wrocław, tel. 71 750 38 86
redakcja@kapitaldolnoslaski.pl, www.kapitaldolnoslaski.pl
Opracowanie redakcyjne: Filip Bernat, Agata Garstecka, Radosław Nosek,
Dorota Prynda, Marcin Prynda, Ryszard Zabiński
Reklama: kom. +48 608 208 359, +48 609 616 609
Opracowanie graficzne: GoldenRocket
Skład: Maciej Zwoliński DRUK: Drukexpress.pl
dodatek informacyjno reklamowy

Redaktor Naczelny
Ryszard Zabiński

ORGANIZATOR:
galeria wnętrz
DOMAR

PARTNER GŁÓWNY:
G I A GALERIA INSPIRACJI ARCHITEKTA

PARTNERZY MEDIALNI:
gazeta, grane24, MONODORAMA, iZAM, WNE TRZE, MAGAZYN, PŁ. REPUBLIKI, EXAMPLE.PL, OSFOP, MAGAZYN, BIZNES, Kapital, www.wroclaw.pl, TU WROCŁAW, Wroclife, DZIELNICE MAGAZYN, HA/AG, rtle, kulturaonline.pl, pik, media4.pl, ...

PARTNERZY:
... INNOVATTO, ...

Pieniądz – pożyteczny i odpowiedzialny

OD DUŻEJ STRATEGII DO MIKRO PRZEDSIĘBIORCY

Jednym z kluczowych zapisów naszej strategii rozwoju jest wspieranie dolnośląskich mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności realizujemy poprzez szereg programów. Z punktu widzenia przedsiębiorcy szczególnie pożądane są te programy, które dają bezpośredni dostęp do kapitału finansowego. Nic dziwnego, bo dostęp do kapitału to podstawowy czynnik rozwoju dla wielu branż. Jednocześnie dostępne analizy wskazywały nam wyraźną lukę kapitałową na rynku innowacji, szczególnie interesującym dzisiaj rynku. Do tego Banki prowadziła od dłuższego czasu ostrożną politykę inwestycyjną, szczególnie wobec firm z krótką historią. Mieliśmy też pozytywne i interesujące doświadczenia z realizacji programu JEREMIE. Ocena programu przez dolnośląski biznes jest nadal bardzo dobra. Na zebraniach Zarządu Województwa powracało też strategiczne pytanie: co dalej gdy skończą się fundusze unijne? Wszystkie te przesłanki upewniły nas, że istnieje konieczność zabezpieczenia części dolnośląskiego kapitału finansowego w taki sposób, aby przez długie lata ułatwiał rozwój sektora MŚP. W tym celu właśnie stworzyliśmy Dolnośląski Fundusz Rozwoju Sp. z o. o. (DFR).

CZY DFR TO FUNDUSZ NA POKOLENIA?

Tego byśmy sobie życzyli. Taki był zamysł, aby pieniądz służył odpowiedzialnie i pożytecznie, latami. Program pożyczek i poręczeń w ramach Inicjatywy JEREMIE (RPO WD 2007-2013) zdał w województwie dolnośląskim egzamin - pieniądze trafiły do blisko 6 tysięcy przedsiębiorstw i są sukcesywnie przez nie zwracane. Dlatego Zarząd Województwa zdecydował o kontynuowaniu

tego typu wsparcia i podjęliśmy, jako pierwsi w Polsce, decyzję o powołaniu specjalnego funduszu, jakim jest dziś DFR. Dzięki temu fundusz dysponować będzie środkami post-JEREMIE, których całkowita wartość to blisko 400 mln zł. W 2016 roku powierzyliśmy Spółce realizację pierwszego programu pożyczkowego. DFR jako pierwszy w Polsce udzielił pożyczek ze środków post-JEREMIE. Przez kilka miesięcy fundusz udzielił poprzez sieć, wyłonionych regionalnych pośredników finansowych ponad 13 mln zł pożyczek. Tak to ma dalej działać, takie perpetuum mobile dla dolnośląskiego biznesu. Ostatnio zarząd DFR zaproponował nowe, ciekawe instrumenty finansowe. Szykują się kolejne nowatorskie rozwiązania. Mogę tylko powiedzieć, że pod koniec roku będziemy mieli dla dolnośląskich przedsiębiorców całkiem ciekawe portfolio usług.

Cezary Przybylski
Marszałek Województwa Dolnośląskiego

PERSPEKTYWY FUNDUSZU

Dolnośląski Fundusz Rozwoju jest wyspecjalizowaną instytucją finansową, która ma za zadanie zbudowanie trwałego wieloletniego systemu finansowania przedsiębiorstw za pomocą zwrotnych instrumentów finansowych. Fundusz jest na początku drogi, ale w niedalekiej przyszłości będzie wykorzystywał szerokie instrumentarium finansowania, od dłużnego po kapitałowe. DFR prowadzi dodatkowo analizy w zakresie współfinansowania produktów funduszu z udziałem środków prywatnych jak i publicznych (np. EBI), jednak na tym etapie nie podjęto jeszcze wiążących decyzji. Fundusz buduje swoją strategię w oparciu o zdywersyfikowany model zarządzania środkami. Jedną z przesłanek jest budowanie wartości dodanej finansowania, w tym celu należy tworzyć

Rozwój – liczony w latach

instrumenty dedykowane. Przykładowo już w ramach pierwszej edycji DFR uruchomił pożyczkę dla firm produkcyjnych. Założeniem dla tych pożyczek jest wzrost przychodów. Podstawowym założeniem dla działalności funduszu, jest swobodny dostęp do kapitału dla dolnośląskiego przedsiębiorcy.

Z PERSPEKTYWY REGIONU

RPO WD 2014-2020 stawia na rozwój, wiedzę i ekologię. Efektem tego programu będzie niewątpliwie wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorców, a także wyższa wartość pracowników. Dofinansowanie tej sfery z pewnością zmieni obraz dolnośląskiej gospodarki. Dolny Śląsk jest na taką zmianę otwarty, to cecha ludzi tego regionu. W ramach nowej perspektywy finansowej kolejne 530 mln zł zostanie przeznaczona na

europejskie pożyczki i poręczenia. Do bieżących programów zostanie dostrójony komplementarny wobec europejskich – regionalny program pożyczkowy, który stale prowadzi DFR. Projektując nowe instrumenty Fundusz szczególną uwagę poświęca, aby oferta nie kolidowała z innymi formami finansowania, w szczególności z RPO. Z perspektywy przedsiębiorcy wygląda to tak, że nie ma okresów, w których UMWD nie ma dla niego żadnej oferty finansowej. Dostępne środki bez zawiłych procedur, prosto. Szanse należy wspomagać.

Jerzy Michalak
Członek Zarządu
Województwa Dolnośląskiego

MIKRO W MAŁE

Mikro w małe, małe w średnie, średnie w duże – tak w wielkim skrócie myślimy o naszej misji. Chodzi o ciągły rozwój. W praktyce Spółka ma za zadanie organizować programy wsparcia korzystające z finansowych instrumentów zwrotnych, tj. pożyczek, gwarancji, poręczeń, instrumentów quasi-kapitałowych i kapitałowych. Analizujemy również modele współfinansowania produktów funduszu z udziałem środków prywatnych. To ogromny potencjał, który należy uwolnić. Projektując każde rozwiązanie zwracamy szczególną uwagę, aby procedury uzyskania wsparcia były z perspektywy przedsiębiorcy proste, łatwe i przejrzyste.

Chętnie dzielimy się również wiedzą. Od 2016 roku prowadzimy pod patronatem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego program „Gmina Przyjazna MŚP”. Mamy okazję lepiej poznać opinie i wnioski dolnośląskich przedsiębiorców z sektora MŚP. To cenna wiedza. Dla wielu przedsiębiorców była to pierwsza uporządkowana lekcja dotycząca instrumentów finansowych. Jesteśmy organizacją non profit. Główną wartością, którą dostarczamy jest rozwój. Umożliwiając rozwój drobnej przedsiębiorczości sprawiamy, że stają się więksi a dzięki temu skorzystają też inni, dolnośląscy przedsiębiorcy. Sami również się rozwijamy. Dla lepszej sprawności i porządku wdrożyliśmy System Zarządzania Jakością ISO 9001:2015. Liczymy, że nasi interesariusze docenią tę jakość osobiście.

Marek Ignor
Prezes Zarządu
Dolnośląskiego Funduszu Rozwoju

Dolny Śląsk pokazał swój potencjał

Z Pawłem Hreniakiem, wojewodą dolnośląskim rozmawia Filip Bernat.

Brał Pan niedawno, wraz z prezydentem Andrzejem Dudą, udział w spotkaniu „Nauka i biznes. Partnerstwo dla innowacyjności”, organizowanym we Wrocławskim Centrum Badań EIT+. Jakże są pańskie odczucia po tym wydarzeniu? Jakże tematy zostały podczas niego poruszone?

Było to bardzo dobre spotkanie, tym bardziej, że można było w słuchać się w głos młodych polskich wynalazców, naukowców i przedstawicieli firm. Wiem na pewno, że jesteśmy w stanie sukcesywnie konkurować na światowym rynku i podczas spotkania bardzo głośno to wybrzmiało. Naprawdę mamy powody do dumy. Młodzi naukowcy i biznesmeni potrzebują tylko wsparcia, takiego zielonego światła dla swojej działalności. Prezydent Andrzej Duda oraz również obecny na spotkaniu wicepremier Jarosław Gowin, zapewniali o swoim zaangażowaniu w rozwój innowacyjnych firm i inicjatyw, podejmowanych przez przedsiębiorców. Cieszę się, że jako Dolny Śląsk pokazaliśmy swój ogromny potencjał.

Towarzyszył Pan parze prezydenckiej także podczas Gali Jubileuszowej z okazji 200-lecia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Jak ocenił swoją wizytę we Wrocławiu prezydent Andrzej Duda?

Wizyta prezydenta Andrzeja Dudy to dla nas ogromne wyróżnienie. Trzeba jednak podkreślić, że okazja była wyjątkowa. Jubileusz 200-lecia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich wymagał obecności najważniejszych osób w państwie. W wydarzeniu uczestniczył również wicepremier, Piotr Gliński. Zarówno prezydent, jak i wicepremier podkreślali, jak ważną instytucją w życiu naszego kraju było i jest Ossolineum. Korzystając z okazji, jeszcze raz życzę wszystkim pracownikom Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu realizacji wszystkich zamierzeń i satysfakcji z kolejnych lat pracy w tej szacownej instytucji.

Jakie są pańskie priorytety na najbliższe miesiące?

W Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu naprawdę nie sposób się nudzić. Pracy i pomysłów nie brakuje. Niedawno zainicjowałem na przykład przejęcie przez Lasy Państwowe spółki „Stawy Milickie”. Mam deklarację dyrektora generalnego, Konrada Tomaszewskiego o chęci współpracy z marszałkiem województwa dolnośląskiego, Cezarym Przybylskim. Mam nadzieję, że ze strony samorządu będzie wola współpracy i nasza regionalna perełka, czyli „Stawy Milickie” będzie się nadal rozwijać, teraz pod skrzydłami Lasów

Państwowych, które są gwarancją m.in. stabilności finansowej. W lipcu czekają nas również Igrzyska Sportów Nieolimpijskich The World Games we Wrocławiu. Tutaj spotykamy się w ramach zespołu zarządzania kryzysowego. Ma to być sportowe święto i robimy wszystko, żeby tak właśnie było.

Szanowni Państwo,

w lipcu na terenie naszego województwa odbędzie się jedna z największych światowych, sportowych imprez: 10. Światowe Igrzyska Sportowe The World Games 2017. Przez 11 dni, na 24 obiektach sportowych, w 54 dyscyplinach, w 222 konkurencjach medalowych wystąpi ponad 3500 uczestników. Wręczonych zostanie ponad 1400 medali. Przyjadą do nas wolontariusze z 52 krajów. Dla mediów przygotowano 160 stanowisk pracy. Zobaczymy 31 ceremonii otwarcia i 31 ceremonii zamknięcia. To niektóre liczby dotyczące tylko jednego wydarzenia w naszym regionie, a przecież mamy ich sporo. Każde z nich to okazja do zaprezentowania naszego pięknego Dolnego Śląska, naszego wspólnego dobra. My Dolnoślązacy potrafimy chwalić się dziedzictwem i dorobkiem naszych przodków i poprzedników, ale też własnym wkładem pracy w rozwój Dolnego Śląska.

Przeprowadzenie tak dużej imprezy jak Światowe Igrzyska Sportowe to nie tylko ogromne wyzwanie dla organizatorów czy lokalnych samorządów, ale również olbrzymia szansa na promocję Dolnego Śląska jako regionu o niezwyklej atrakcyjności turystycznej. O naszym potencjale niech świadczy fakt, że skategoryzowana baza noclegowa w Województwie Dolnośląskim to obecnie 426 obiektów oferujących ponad 30,5 tysiąca miejsc noclegowych. Ta liczba plasuje nasze województwo wśród liderów branży turystycznej, tuż obok województw pomorskiego, małopolskiego i zachodniopomorskiego.

Rozwijają się również inne segmenty turystyki, na przykład turystyka biznesowa i uzdrowiskowa. Modernizacji ulegają schroniska górskie, powstają nowe szlaki turystyczne: rowerowe – Odrańska Droga Rowerowa czy ścieżki na

pograniczu polsko-czeskim. Powstają szlaki konne, turystyczno-edukacyjne – jak na przykład Szlak Świętego Wojciecha. Na rozwój turystyki na Dolnym Śląsku duży wpływ mają nowe połączenia lotnicze, a także systematycznie wzrastająca ilość połączeń kolejowych, realizowanych przez naszego przewoźnika – Koleje Dolnośląskie S.A.

Wszystko to sprawia, że na Dolny Śląsk warto przyjeżdżać zawsze, nie tylko z powodu dużych imprez sportowych, również przy okazji nadchodzących wakacji. I życząc Państwu udanego wypoczynku bardzo serdecznie zapraszam do zwiedzania naszego regionu. Bo tajemniczy Dolny Śląsk jest do zobaczenia, nie do opowiedzenia.

Paweł Wróblewski
Przewodniczący Sejmiku
Województwa Dolnośląskiego

DOLNOŚLĄSKI
FUNDUSZ
ROZWOJU

POŻYCZKI DLA FIRM

Teraz jeszcze dłuższe terminy spłaty.

www.dfr.org.pl | tel. 713 82 83 84

012

3M – ambitny innowator w biegu

Firma 3M od ponad 25 lat wprowadza innowacje do codziennego życia tysięcy Polaków, choć nie wszyscy są świadomi tego, że z jej produktami spotykają się nawet 17 razy dziennie. Pomimo ugruntowanej pozycji i bogatego dorobku biznesowego, 3M Poland nie zwalnia tempa. Tylko na Dolnym Śląsku firma zainwestowała ponad 300 mln dolarów, tworząc najszybciej rozwijający się superhub produkcyjny koncernu na świecie i zapewniając kilkaset nowych miejsc pracy. Od momentu rozpoczęcia swojej działalności w Polsce firma 3M pracowała na miano jednej z bardziej rozpoznawalnych marek w kraju. Wykorzystując zasoby dostępne na Dolnym Śląsku, przekształcił polską dywizję w strategiczny ośrodek amerykańskiego przedsiębiorstwa w tej części świata. Znaczna część działalności i inwestycji realizowanych przez 3M Poland związana jest z Wrocławiem. To właśnie wrocławskie centrum produkcyjne jest obecnie najszybciej rozwijającą się jednostką tego typu na świecie i największą pod względem wartości sprzedaży w Europie! Również w stolicy Dolnego Śląska otwarte zostały Centrum R&D oraz Centrum Usług Wspólnych 3M, które dziś obsługuje jednostki 3M z 54 krajów Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki. Skala działalności oraz bogate portfolio produktów sprawiają, że 3M jest obecnie uznawane za jedną z najbardziej innowacyjnych firm świata. Nowoczesne rozwiązania firmy oraz działalność, która jest impulsem do rozwoju polskiej

gospodarki, zostały docenione podczas IX Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach. 3M Poland otrzymało podczas tego wydarzenia tytuł „Inwestora bez granic”. Wystarczy wspomnieć, że firma współpracuje z ponad 6 tysiącami polskich przedsiębiorców i zatrudnia blisko 3 tysiące pracowników, aby uświadomić sobie, jak silnie obecną marką na polskim rynku jest 3M. Co więcej, firma jest nie tylko znaczącym, ale i atrakcyjnym pracodawcą, czego najlepszym dowodem są liczne nagrody, w tym m.in. wyróżnienie w rankingu Great Place to Work, przyznane Centrum Usług Wspólnych 3M we Wrocławiu, zaledwie rok po rozpoczęciu działalności przez tę placówkę. Warto podkreślić także to, że uhonorowane w rankingu przedsiębiorstwa otrzymują wyróżnienia na podstawie audytu praktyk HR, kultury organizacyjnej oraz ankiet przeprowadzonych wśród pracowników. Natomiast dla 3M Poland – siedziby firmy i organizacji sprzedażowo-marketingowej w Kajetanach pod Warszawą – to już druga taka nagroda. Planując długoterminowy rozwój i kolejne inwestycje, 3M Poland stale dokłada starań, aby działać z poszanowaniem otoczenia oraz dbać o środowisko naturalne. Firma była jednym z pierwszych przedsiębiorstw na świecie, których działania proekologiczne zostały na stałe wpisane w realizowaną strategię biznesową. Jednym z flagowych projektów 3M mających na celu redukcję zanieczyszczeń jest, wpro-

dzony w 1975 roku, program 3P – Pollution Prevention Pays. Jego celem jest wyeliminowanie zanieczyszczeń u źródła ich wytwarzania poprzez m.in. modyfikację procesów oraz ponowne wykorzystanie materiałów odpadających. Dzięki tej inicjatywie, firma zapobiegła emisji blisko 2 milionów ton zanieczyszczeń! W czerwcu tego roku 3M Poland podpisał deklarację „Partnerstwa na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju” w związku z projektem realizowanym pod auspicjami Ministerstwa Rozwoju. W ramach deklaracji, firma zobowiązuje się do aktywnego prowadzenia programu 3P we wszystkich spółkach grupy w Polsce. Ponad 25 lat działalności firmy 3M Poland miało znaczący wpływ na polską gospodarkę, a w szczególności – rozwój Wrocławia i Dolnego Śląska. Mimo szeregu zrealizowanych projektów oraz wielomilionowych inwestycji, przedsiębiorstwo nie zwalnia tempa. Ambicją firmy jest bowiem stały rozwój, zwiększanie zatrudnienia oraz promowanie najwyższych standardów prowadzenia biznesu.

Intensywny rozwój wrocławskiego rynku biurowego

Stolica Dolnego Śląska jest najprężniej rozwijającym się w Polsce ośrodkiem dla inwestycji sektora BPO/SSC i centrów rozwojowo-badawczych. Rośnie popyt na powierzchnie biurowe zarówno ze strony firm, które rozwijają swoją działalność, jak i nowych, planujących inwestycje – takie wnioski płyną z mini konferencji „Wyzwania dla rynku biurowego w dobie intensywnego rozwoju”, którą redakcja Qbusiness Media zorganizowała 24 maja we wrocławskim hotelu Ibis Style.

Na spotkanie przybyli przedstawiciele czołowych deweloperów, inwestujących lub planujących zainwestować we Wrocławiu, największych firm wynajmujących nowoczesne powierzchnie biurowe oraz przedsiębiorstw technicznych, zarządzających inwestycjami. Stolica Dolnego Śląska jest obecnie drugim największym regionalnym rynkiem powierzchni biurowej w Polsce. Miasto przyciąga najemców i inwestorów przede wszystkim dobrym skomunikowaniem z najważniejszymi regionami, wysoką jakością życia oraz dużym ośrodkiem akademickim. - Wrocław jest najszybciej rozwijającym się w Polsce ośrodkiem dla inwestycji typu BPO/SSC i centrów rozwojowo-badawczych – mówił Marcin Siewierski, Senior Negotiator

Regional Cities z firmy doradczej Cushman & Wakefield. Kolejny temat - „Rynek inwestycyjny w Polsce i we Wrocławiu” zaprezentował Marcin Kocerba z działu Rynków Kapitałowych firmy Cushman & Wakefield. Jak przekonywał, na koniec tego roku wartość transakcji na rynku nieruchomości komercyjnych w Polsce może sięgnąć rekordowej wartości: 6 mld euro. We Wrocławiu nieruchomości cieszą dużym zainteresowaniem - stopa zwrotu jest poziomie 6,5%, czyli wyżej niż w Warszawie. Kolejne tematy spotkania były poświęcone trendom w projektowaniu wnętrz biurowych, wychodzącym na przeciw rosnącym wymaganiom firm wynajmujących powierzchnie biurowe. Jarosław Solima, Key Account Manager z firmy Kinnarps Polska, zaprezentował koncepcję Activity Based

Working oraz unikatową kabinę akustyczną, zapewniającą prywatność w przestrzeniach biurowych. Maciej Markowski, Partner Head of Workplace Strategy CEE Cushman & Wakefield przedstawił najnowsze trendy i możliwości w projektowaniu przestrzeni biurowych z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi IT. O znaczeniu dobrej akustyki w biurach mówiła Karolina Jaruszewska, Project Manager z firmy KFB Polska, która przedstawiła możliwości, jakie zapewnia nowoczesna technologia w projektowaniu wnętrz biurowych. Po prezentacjach odbył się panel dyskusyjny poświęcony wyzwaniom, przed którymi stoi rynek nowoczesnych biurów, a po zakończeniu dyskusji przyszedł czas na relaks podczas ekskluzywnego wieczornego koktajlu.

VOLVO S90 NASZA WIZJA LUKSUSU

Prezentujemy elegancką limuzynę o pewnej sylwetce: **Volvo S90**. To przykład nowej generacji samochodów Volvo, łączących w sobie naturalne materiały doskonałej jakości z wyrafinowaną technologią służącą człowiekowi.

Poznaj nową erę szwedzkiego designu, luksusu i zaawansowanej technologii.

Volvo S90 już od 1699 zł netto/mc

MADE BY SWEDEN

Szczegóły oferty u dealerów Volvo. Niniejsza informacja nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Prezentowane zdjęcia są przykładowe i mogą obejmować wyposażenie dodatkowe nieujęte w wycenie. W zależności od silnika zużycie paliwa w cyklu mieszanym wynosi od 2,0 do 7,2 l/100 km, emisja CO₂ od 46 do 165 g/km. Informacje o działaniach dotyczących odzysku i recyklingu samochodów wycofanych z eksploatacji na: www.volvocars.pl

V-Motors Sp. z o.o.
Autoryzowany Dealer Volvo

WROCLAW - PSIE-POLE ul. Brücknera 55
LUBIN ul. Legnicka 69A

T: 71 78 00 900
T: 76 74 59 600
www.vmotors.dealervolvo.pl

Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej pomoże firmom w sprzedaży towarów w Azji, Ameryce i Europie

Europa, Ameryka i Azja – na tych rynkach Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej będzie promować gospodarczo Dolny Śląsk oraz regionalne firmy. Od września do końca 2018 roku, w ramach nowego projektu dyplomacji gospodarczej województwa, DAWG zorganizuje wizyty studyjne, misje gospodarcze i wyjazdy na targi do 13 krajów świata.

Za przygotowanie wszystkich wizyt gospodarczych odpowiada Dolnośląskie Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera spółki DAWG, które jest oficjalnym partnerem Samorządu Województwa Dolnośląskiego, Ministerstwa Gospodarki, Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu oraz Wydziałów Promocji i Handlu kilkudziesięciu polskich ambasad. Dolnośląscy przedsiębiorcy będą mogli wziąć udział w wydarzeniach korzystając nieodpłatnie ze stoisk, uczestnicząc w rozmowach b2b z potencjalnymi kontrahentami, instytucjami otoczenia biznesu w poszczególnych krajach czy spotkaniach o charakterze gospodarczym z przedstawicielami lokalnych rządów i samorządów, odpowiedzianymi za międzynarodowe kontakty handlowe. Misje zaplanowano m.in. do Wietnamu, Japonii, USA, Korei, Wielkiej Brytanii, Danii, Francji, Niemiec czy Gruzji.

Zdaniem Mariusza Siniora z DAWG - szefa Dolnośląskiego Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera - wielu małym i średnim firmom prowadzenie działalności eksportowej wydaje się być poza ich zasięgiem. Tymczasem, jak twierdzi Sinior, eksport nie zależy od wielkości przedsiębiorstwa i nie jest zarezerwowanych wyłącznie dla dużych firm. – W dobie globalizacji to właśnie małe i średnie firmy coraz częściej uczestniczą w międzynarodowym obrocie. I wcale nie są to tylko firmy innowacyjne czy znane marki. By być konkurencyjnym trzeba mieć dobrej jakości produkt, wiedzę na temat rynku, na którym chce się sprzedawać towary czy usługi i trzeba należycie się przygotować do tego procesu. I my właśnie w tym pomagamy dolnośląskim MSP - podkreśla Mariusz Sinior. W ramach projektu ekspansji zagranicznej województwa dolnośląskiego, DAWG – w zależności od rynku - zamierza promować głównie branże: motoryzacyjną, RTV i AGD, chemiczną, kosmetyczną, rolno-spożywczą, maszynową, budowlaną i meblarską.

Pierwszą misją gospodarczą organizowaną przez DAWG wspólnie z samorządem województwa będzie wyjazd we wrześniu do Kazachstanu na Międzynarodową Wystawę EXPO ASTANA 2017. W Astanie zaplanowano Dni Gospodarcze Dolnego Śląska wraz z Forum Gospodarczym, na którym zaprezentowane zostaną możliwości inwestycyjne i eksportowe województwa, odbędzie się sesja spotkań biznesowych z potencjalnymi partnerami z Kazachstanu oraz państw uczestniczących w Wystawie.

PLAN PROMOCJI GOSPODARCZEJ WRZESIEŃ 2017-LISTOPAD 2018 EUROPA, AZJA, AMERYKA

KAZACHSTAN, Astana
WRZESIEŃ 2017

Międzynarodowa Wystawa EXPO ASTANA 2017
Promocja sektorów: motoryzacyjnego, agd, rtv, chemicznego, kosmetycznego, spożywczego, maszynowego.

NIEMCY, Berlin, Lipsk
PAŹDZIERNIK 2017

Promocja sektorów: motoryzacyjnego, agd, rtv, chemicznego, kosmetycznego, spożywczego, maszynowego.

WŁOCHY, Rzym
LISTOPAD 2017

Promocja sektorów: motoryzacyjnego, agd, rtv, spożywczego, maszynowego.

Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej

WIETNAM, Ho Shi Mihn
LUTY 2018

Promocja sektorów: spożywczego, maszynowego, chemicznego i farmaceutycznego.

JAPONIA, Tokio
MARZEC 2018

Promocja sektorów: motoryzacyjnego, maszynowego, chemicznego, it/ict.

USA, San Francisco
KWIECIEŃ 2018

Promocja sektorów: IT/ICT, innowacyjnego, nowych technologii, motoryzacyjnego.

HISZPANIA, Targi INNOVA Barcelona
MAJ 2018

Promocja sektorów: produkcja maszyn i urządzeń, technologie informacyjno – komunikacyjne, chemicznego i farmaceutycznego.

GRUZJA, Tbilisi-Batumi
MAJ 2018

Promocja sektorów: spożywczego, maszynowego, chemicznego, farmaceutycznego

WIELKA BRYTANIA, Londyn
CZERWIEC 2018

Promocja sektorów: motoryzacyjnego, AGD, RTV, spożywczego, maszynowego

DANIA, Kopenhaga
CZERWIEC 2018

Promocja sektorów: motoryzacyjnego, RTV, spożywczego, chemicznego, maszynowego

KOREA, Seul
WRZESIEŃ 2018

Promocja sektorów: motoryzacyjnego, RTV, maszynowego, IT /ICT

FRANCJA, Targi SIAL Paryż
PAŹDZIERNIK 2017

Promocja sektorów: rolno-spożywczego, przetwórczego

AUSTRIA, Linz
LISTOPAD 2018

Promocja sektorów: usługowego, motoryzacyjnego, maszynowego, IT /ICT

DOLNOŚLĄSKIE CENTRUM OBSŁUGI INWESTORA I EKSPORTERA DAWG sp. z o.o.
ul. Kotlarska 42, 50-151 Wrocław
e-mail: coie@dawg.pl
tel. + 48 71 794 54 46
tel. + 48 71 343 42 36

Wybór Macrona to dobry znak dla polsko-francuskich relacji

Rozmowa z Richardem Kepinskim, konsulem honorowym Francji w Polsce.

Jak w ostatnich latach przebiega współpraca polsko-francuska na płaszczyźnie gospodarczej?

Bardzo dobrze. Cały czas rośnie liczba francuskich inwestycji w Polsce, jest też coraz więcej polskich firm, próbujących swoich sił we Francji. Oczywiście, nigdy nie jest tak dobrze, żeby nie mogło być lepiej, ale myślę, że możemy być zadowoleni patrząc na wzajemne relacje Polski i Francji w tych, dość trudnych przecież, dla Unii Europejskiej czasach.

Jaki wpływ na te stosunki może mieć wybór Emmanuela Macrona na prezydenta Francji?

Jest jeszcze za wcześnie na jednoznaczny ocenę, ponieważ Macron dopiero rozpoczyna swoją prezydenturę. Sądzę jednak, że ten wybór to zwiastun kolejnych pozytywnych zmian w relacjach polsko-francuskich. Macron jest nastawiony proeuropejsko i chce rozwijać współpracę z innymi krajami Wspólnoty. Inaczej niż Marine Le Pen, która nie ukrywa swojego antyeuropejskiego nastawienia i która chciałaby, żeby Francja zamknęła się na inne państwa. Dlatego też większość dziennikarzy uznała zwycięstwo Macrona za pozytywny znak jeśli chodzi o rozwój współpracy europejskiej.

Jak francuscy przedsiębiorcy oceniają Polskę?

Pozytywnie. Wystarczy spojrzeć na to, jak wielkie, francuskie marki zdecydowały się już wejść na polski rynek: Credit Agricole, Euro Bank, Auchan, Carrefour, Intermarche, Leclerc... a to przecież tylko niektóre z nich. Gdyby jakiś Francuz przyjechał teraz, dajmy na to, na Bielany Wrocławskie, mógłby się tam poczuć jak u siebie w domu. Warto zauważyć też, że coraz więcej jest Polaków, którzy podejmują pracę we Francji i cieszą się tam opinią uczciwych

i solidnych pracowników. Kilka lat temu można jeszcze było mówić o pewnej nieufności ze strony Francuzów, którzy kojarzyli Polskę jako kraj "biednego Wschodu". Teraz jednak nie ma już wątpliwości, że jest to niezwykle ważny rynek dla francuskich przedsiębiorców.

Czy Wrocław jest ważnym ośrodkiem tej współpracy?

Naturalnie. Wrocław to piękne i świetnie rozwinięte miasto, które cieszy się zainteresowaniem wielu przedsiębiorców i turystów z Europy, w tym także z Francji. Ja na przykład dostrzegam coraz więcej francuskich studentów we Wrocławiu. Co ważne, wielu z nich, po skończeniu edukacji, decyduje się pozostać i pracować w stolicy Dolnego Śląska miały doskonale zorganizowane Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 oraz tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016.

Kilka lat temu można było mówić o pewnej nieufności ze strony Francuzów, którzy kojarzyli Polskę jako kraj "biednego Wschodu". Teraz jednak nie ma już wątpliwości, że jest to niezwykle ważny rynek dla francuskich przedsiębiorców.

W jakich sektorach działają w Polsce francuskie firmy?

Najbardziej widocznymi sektorami są oczywiście banki i hipermarkety. Część

funkcjonujących w nich firm wymieniał wcześniej. Francuzi inwestują jednak w Polsce także w hotelarstwo, finanse, doradztwo, przemysł i wiele innych branż. Przecież nawet Telekomunikacja Polska SA została kilka lat temu przejęta przez francuską firmę Orange. To była dość głośna sprawa.

Jak pańskim zdaniem będzie się rozwijała polsko-francuska współpraca w najbliższych latach?

Póki co wszystko wskazuje na to, że możemy być w tej kwestii optymistami. Ja sam widzę coraz więcej młodych Francuzów, którzy przyjeżdżają do Polski, aby tu mieszkać i pracować oraz żeby zdobywać doświadczenie, niekoniecznie w firmach francuskich. To świadczy o tym, że zainteresowanie Polską cały czas rośnie i sądzą zresztą, że ta tendencja jest widoczna nie tylko we Francji, ale także w wielu innych krajach europejskich. Do tego dochodzi wspomniany już wybór Emmanuela Macrona na prezydenta Francji, co będzie prawdopodobnie skutkowało dalszym rozwojem współpracy Francji z europejskimi gospodarkami, w tym także z Polską.

Lekarze chłoną wiedzę, a my to im ułatwiamy

Z dr n. med. Pawłem Wróblewskim, prezesem Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu rozmawia Ryszard Żabiński

Dolnośląska Izba Lekarska jest jednym z największych samorządów zawodowych w naszym regionie. Jaka jest obecnie kondycja finansowa tej organizacji?

Rzeczywiście jesteśmy dużym samorządem zawodowym, mamy około 15 tysięcy członków, w tym 3,5 tysiąca stomatologów. Wyrośliśmy z tej samej idei samorządności co samorząd terytorialny, pod niektórymi względami go nawet przypominamy. Chodzi m.in. o wiele funkcji i zadań, które przejmujemy od administracji państwowej. Podstawą prawną naszego działania jest ustawa o izbach lekarskich. Nasze kompetencje, status są więc wyraźnie określone, choć z drugiej strony, jeśli na przykład zaangażujemy się w jakieś większe przedsięwzięcie inwestycyjne, to banki nie zawsze wiedzą jak mają nas traktować. A jeśli chodzi o takie przedsięwzięcia inwestycyjne, to w ostatnich latach zrobiono bardzo dużo. Przeprowadziliśmy remonty: obiektu na ulicy Matejki, kamienicy na ul. Kazimierza Wielkiego 45, dokupiliśmy również sąsiednią kamienicę przy ul. Kazimierza Wielkiego 43. W maju rozstrzygnięty został kolejny etap tego nowego procesu inwestycyjnego: wyłoniono inwestora zastępczego, który będzie nadzorował proces projektowania i uzyskania wszelkich zgód i pozwoleń wymaganych do rozpoczęcia remontu. Oczywiście, przed zakupem został przez nas wykonany operat szacunkowy, a w procedurze konkursowej wybrano komisji naj lepszą ofertę. Tworzymy więc bardzo solidną, materialną bazę do rozwijania naszej działalności. Skala tych inwestycji, jak również i to, że dobrze radzimy sobie z procesami inwestycyjnymi, świadczy o naszej dobrej sytuacji finansowej.

Dolnośląska Izba Lekarska utrzymuje się m.in. ze składek członkowskich, z tym, że przynależność do Izby jest obligatoryjna. Czy to nie budzi zastrzeżeń ze strony lekarzy?

Spełniamy bardzo ważne funkcje związane z wykonywaniem zawodu lekarza. Naszą ambicją jest wzmocnienie integracyjnej funkcji izb lekarskich. Reforma ochrony zdrowia całkowicie zmieniła system, w którym funkcjonowaliśmy do roku 1989, rozbijając przy okazji naturalne mechanizmy integracji środowiska. Lekarzy rzucono na wolny rynek, zniszczono relacje mistrz-uczeń, wymuszono działania konkurencyjne. Lekarze stali się dla siebie anonimowymi konkurentami o pacjenta, za którym miał iść pieniądź, więc i pacjenci stali się anonimowym „klientem”. Dziś potrzebą chwili jest, aby znaleźć sposób, żeby te patologiczne relacje zmienić. Gdy lekarze znają się, spotykają i wymieniają doświadczeniami na różnych forach naukowych, towarzyskich, czy zawodowych nawiązują relacje partnerskie, a wtedy ich pacjenci też przestają być anonimowi. A ta anonimowość jest dziś w systemie ochrony zdrowia największym zagrożeniem i dla pacjentów, i dla lekarzy. Jednak podstawowymi

filarami naszej działalności są: prowadzenie rejestru lekarzy, sprawowanie nadzoru nad odpowiedzialnością zawodową oraz kształcenie ustawiczne. Jak wspominałem, wiele kompetencji przejęliśmy od administracji państwowej, w ślad za czym oczywiście poszło finansowanie ze strony państwa, niestety, podobnie jak w przypadku samorządu terytorialnego, nie jest ono wystarczające.

Jednak największym zainteresowaniem ze strony lekarzy cieszą się nasze działania w sferze szkoleń. Można nawet powiedzieć, że lekarze chłoną wiedzę. Nie ma się zresztą czemu dziwić, jest to im potrzebne do wykonywania zawodu.

Jakie szkolenia zaplanowano w tym roku? W ramach szkoleń zaplanowanych przez Izbę Lekarską odbyła się 2 czerwca konferencja pt. „Zaburzenia rozwoju fizycznego dzieci z perspektywy pediatry, gastroenterologa, immunologa klinicznego”. Zaplanowaliśmy również wiele kursów medycznych, np. 23 czerwca „Zakażenia krwiopochodne – etiopatogeneza, klinika, profilaktyka i postępowanie poekspozycyjne”, czy „Komunikacja z pacjentem w sytuacjach trudnych, jak je rozwiązywać?”

Warto również zwrócić uwagę na szkolenia organizowane przez podmioty zewnętrzne jak np. V Forum Chorób sercowo-naczyniowych z Lipidologią. Praktyka trudniejsza od wytycznych...czy konferencję „Kompleksowe leczenie choroby zwyrodnieniowej stawów”, Multi-medialny program edukacyjny „Lekarz POZ w opiece nad dzieckiem z chorobą nowotworową”. Prowadzimy również staże podyplomowe, kursy: HIV/AIDS, ratownictwa medycznego dla lekarzy stomatologów, transfuzjologii klinicznej, orzecznictwa lekarskiego, prawa medycznego oraz bioetyki.

Czy jest Pan zadowolony z aktywności lekarzy jeśli chodzi o wybory do statutowych organów Izby?

Przy tradycyjnym systemie głosowania, frekwencja może nie była zbyt wysoka, jednak po wprowadzeniu systemu korespondencyjnego głosowania, liczba zgłaszanych kandydatów na delegatów, zdecydowanie wzrosła. Obecnie ta aktywność jest na zadowalającym poziomie.

Jak układa się współpraca z Ministerstwem Zdrowia jeśli chodzi o opiniowanie zmian w systemie opieki zdrowotnej? Co można na przykład zrobić, aby skrócić oczekiwanie na wizytę u lekarza specjalisty?

Z obecnym ministrem dotychczas współpracowało się dość dobrze, jednak trzeba zaznaczyć, że w sprawach systemowych decydujące stanowisko zajmuje Naczelna Izba Lekarska, oczywiście po konsultacji z regionalnymi Izdami. Ministerstwo stara się podejmować działania reformujące obecny system ochrony zdrowia, ale trzeba obiektywnie przyznać, że jest to co-

raz trudniejsze zadanie. Na przykład, skrócenie kolejek do lekarzy specjalistów, to jeden z wielu problemów służby zdrowia. Jednak trzeba pamiętać, że obecnie osiągnęliśmy najniższy w Europie wskaźnik liczby przedstawicieli naszego zawodu na 1000 mieszkańców. Oczywiście, można powiedzieć, że powinno kształcić się więcej specjalistów. Problem polega jednak na tym, aby zapewnić im odpowiednio większą liczbę miejsc rezydenckich w szpitalach, a z tym, jak wiadomo, są kłopoty, bo brakuje nam pieniędzy i specjalistów. Nie da się niestety tych spraw rozwiązać radykalnie, od razu.

Jak Pan wyobraża sobie funkcjonowanie Izby za pięć lat? W jakim kierunku powinien się rozwijać ten samorząd zawodowy?

W kierunku dalszej instytucjonalizacji, profesjonalizacji i dalszego przejmowania kompetencji od administracji państwowej. Trzeba sobie zdawać sprawę z tego, że większość funkcji w Izbie jest społeczna. Pracujemy jako lekarze, a po południu przychodzimy do Izby wykonywać swoje samorządowe obowiązki. To może było dobre i wystarczające w tzw. romantycznym okresie tworzenia tego samorządu, teraz jednak z pewnością potrzebna jest profesjonalizacja działań, czyli zawodowe poświęcenie się przynajmniej w części działalności samorządowej. Kolejnym etapem w rozwoju izb lekarskich powinno być przejście kompetencji w zakresie kształcenia podyplomowego lekarzy. Mogę zapewnić, że przy współpracy z innymi podmiotami np. Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu, podolalibyśmy temu zadaniu z korzyścią dla lekarzy i naszych pacjentów.

Większe kompetencje radców prawnych

Z Leszkiem Korczakiem, Dziekanem Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu rozmawia Marcin Prynda

Jaki jest obszar działania Okręgowej Izby Radców Prawnych, ilu zrzeszacie członków?

Obejmujemy zasięgiem dawne województwo wrocławskie plus powiaty: sycowski i górowski. Jesteśmy dość dużą Izbą w skali kraju zrzeszamy prawie 2600 radców prawnych i 650 aplikantów radcowskich. Początki były skromne, 10 grudnia 1982 roku ustanowiono tymczasową, wrocławską OIRP, a na 31 grudnia 1982 r. w Izbie zrzeszonych było 739 radców prawnych. Obecnie jesteśmy piątą pod względem liczebności Izbą Radców Prawnych w kraju.

Obiegowa opinia głosi, że prawników jest zbyt wielu na rynku. Czy zgadza się Pan z tą opinią?

Obecnie na rynku krajowym funkcjonuje około 40 tysięcy radców prawnych i 20 tysięcy adwokatów. Rynek, na którym działają jest bardzo duży i ma potencjał rozwoju. Problem polega jednak na tym, że Polacy nie mają nawyku korzystania z fachowej pomocy prawnej. Myślę, że sobie sami poradzą, a potem okazuje się, na przykład w wypadku postępowania sądowego, że sprawy zaszły tak daleko, że trudno jest pomóc klientowi. Bardzo cenna jest, podjęta przez władze państwowe - przy poparciu naszego samorządu zawodowego, inicjatywa utworzenia bezpłatnych punktów pomocy prawnej. W tym ogólnopolskim przedsięwzięciu uczestniczą samorządy terytorialne, samorządy zawodowe radców prawnych i adwokatów, jak również organizacje pozarządowe. Te ostatnie chyba niepotrzebnie, gdyż bardzo często stanowią zbędne raczej ogniwo pośredniczące. Organizacje te i tak bardzo często korzystają z usług radców prawnych i adwokatów do dyżurów takich punktach, a nasze samorządy też przecież to robią to samo. Ale na dzień dzisiejszy tylko połowa punktów NPP pozostaje po opiece samorządów zawodowych. Całe przedsięwzięcie jest jednak bardzo potrzebne i ma właśnie upowszechnić usługi prawne, pokazywać jak ważne i potrzebne jest fachowe doradztwo w tej dziedzinie.

Zauważalny jest szybki wzrost ilościowy samorządu radców prawnych. Czy w ślad za tym idą zmiany jakościowe, lepsza rozpoznawalność tego zawodu, większe kompetencje, większe możliwości działania w tym zawodzie?

Czy jeśli grozi mi sprawa sądowa lepiej zwrócić się o pomoc do radcy prawnego, czy do adwokata?

W ciągu ostatnich lat znacznie zwiększyły się kompetencje radców prawnych, mogą oni już uczestniczyć w postępowaniach sądowych dotyczących rodzinnych i opiekuńczych, a od 2015 roku także karnych i karnoskarbowych. To jest również zasługa naszego samorządu. Obecnie, jeśli mówimy o wymogach stawianych aplikującym do zawodu radcy prawnego czy adwokata, to nie ma tu żadnej różnicy. Egzaminy państwowe, które muszą zdać dotyczą tych samych obszarów wiedzy. Różnica jest tylko jedna - adwokat nie może być zatrudniony na umowę o pracę np. w przedsiębiorstwie czy urzędzie, a radca prawny ma taką możliwość.

Jakie są jeszcze inne strategiczne cele samorządu, oprócz zwiększenia znaczenia i kompetencji zawodu radcy prawnego?

Ważnym obszarem naszej działalności są szkolenia. Mamy bardzo ciekawą ofertę. Jest ona dostosowywana do aktualnej sytuacji, do potrzeb jakie mają radcowie prawni w związku z wykonywanym zawodem. Gdy walczyliśmy o rozszerzenie uprawnień dla tego zawodu, to w szkoleniach kładziony był np. nacisk na odpowiadające temu dziedziny, np. związane z prawem rodzinnym czy karnym. Ale mamy też wiele innych szkoleń na przykład dotyczących tego jak prowadzić kancelarię radcy prawnego, jak zdobyć klienta, jak występować przed sądem i wiele innych. Staramy się pomagać, zwłaszcza młodym radcom, aby mogli się szybko rozwijać i lepiej odnaleźć na rynku. W tym roku po raz pierwszy zorganizowaliśmy w naszej siedzibie wydarzenie „Radca Prawny na starcie - Targi dla Radców Praw-

nych”. Zaprosiliśmy na nie przedstawicieli firm z różnych branż, które prezentowały swoje produkty czy też usługi dla kancelarii radców prawnych. Odwiedziło nas czternaśtu wystawców, byli to m.in. przedstawiciele banków, biur rachunkowych, dostawcy kas fiskalnych, firmy szyjące togi itd. Uczestnicy targów mogli się również zapoznać z nowoczesnymi systemami zarządzania kancelariami, czy bezpiecznym przechowywaniem danych.

Z pewnością działań związanych z integracją środowiska radców prawnych jest znacznie więcej?

Na początku roku, w Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu mieliśmy tradycyjne spotkanie noworoczne z udziałem około dwustu przedstawicieli naszego zawodu. Ważnym wydarzeniem jest ślubowanie na radcę prawnego, które składają wszyscy chętni po zdaniu egzaminu radcowskiego. W tym roku odbędzie się ono 1 lipca w Centrum Kongresowym Hali Stulecia. Ślubowania odbywają się z udziałem rodzin młodych radców. Jest to dla nich wielkie wydarzenie, ukoronowanie ciężkiej, trzyletniej pracy podczas aplikacji, godzenie pracy zawodowej, życia prywatnego ze zdawaniem kolokwium i egzaminów w tym bardzo wy-czerpującego egzaminu końcowego. O tym, że egzamin nie jest formalnością świadczą wyniki, w tym roku we Wrocławiu egzaminu nie zdała ponad jedna trzecia osób, które do niego przystąpiły. Kilka dni później, 8 lipca zapraszamy na doroczny piknik z okazji święta radcy prawnego, który odbędzie się w naszych ogrodach. Bardzo aktywną grupą i dobrze zorganizowaną są seniorzy radcowie prawni - przy niewielkim wsparciu izby spotykają się regularnie i uczestniczą w wielu wydarzeniach.

Innowacyjność w biznesie z perspektywy naukowca i przedsiębiorcy

DOZAMEL

„I Debata o Innowacyjności” zorganizowana przez DOZAMEL i Politechnikę Wrocławską za nami.

Terminy „innowacyjność” i „innowacje” są w ostatnich kilku latach odmieniane przez wszystkie przypadki. W globalnej gospodarce opartej na wiedzy firma, która się nie rozwija lecz odtwórczo i pasywnie naśladuje trendy rynkowe, nie ma szans w rywalizacji z innowacyjnymi firmami inwestującymi w badania i rozwój oraz wykorzystującymi nowe i unikatowe modele biznesowe. W jaki sposób do stanu innowacyjności polskiej gospodarki podchodzą naukowcy, a jak postrzegają tę kwestię przedsiębiorcy z perspektywy swoich biznesów, a także jakie są pożądane kierunki i dobre praktyki współpracy tych dwóch środowisk – o tym rozmawiano podczas Pierwszej Debaty o Innowacyjności, zorganizowanej 5 czerwca w Centrum Konferencyjnym Wrocławskiego Parku Przemysłowego przez Dozamel Sp. z o.o. oraz Wydział Informatyki i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej.

Wśród prelegentów i panelistów w debacie uczestniczyli: dr hab. inż. **Kazimierz Cho- roś**, prof. Politechniki Wrocławskiej, Prod- zidekan Wydziału Informatyki i Zarządza- nia PWr, **Janina Woźna**, Dyrektor Biura Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskie- go Wrocławia, dr hab. **Leszek Kwieciński**, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego i czło- nek Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, dr hab. **Zdzisław Szalbierz**, prof. Politechniki Wrocławskiej, dr inż. **Jan Zawilak**, prof. Politechniki Wrocław- skiej, dr inż. **Magdalena Węglarz** oraz dr **Joanna Zimmer** z Politechniki Wrocław- skiej, a także prezesi i dyrektorzy firm i instytucji: **Marek Chmura** - GE Power Sp. z o.o., **Franciszek Żeleźnik** - Dolnośląska Fabryka Maszyn Elektrycznych Sp. z o.o., **Paweł Kowalczewski** - DOZAMEL Sp. o.o., **Ewa Kaucz** - ARAW SA, **Marcin Kuczyński** - Stowarzyszenie Klub MBA Wrocław, **Marcin Kowalski** - Związek Dolnośląscy Pracodawcy, członek Konfederacji Lewiatan, **Małgorzata Dynowska** - Wrocławski Park Technologiczny SA oraz **Łukasz Lergetporer** - Business Link Wrocław. W pierwszej części debaty dr hab. Leszek Kwieciński zaprezentował aktualne i przy- szłe kierunki wspierania innowacji w Pol- sce z perspektywy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Dr inż. Magdalena Wę-

glarz z Politechniki Wrocławskiej przed- stawiła analizę innowacyjności gospodarki w kontekście pułapki średniego dochodu, zaś dr Joanna Zimmer z Politechniki Wrocławskiej omówiła model innowacji otwartych w przedsiębiorstwie. Następnie odbyły się dwa panele dysku- syjne, moderowane przez dra inż. **Piotra Kubińskiego**, pracownika Politechniki Wrocławskiej oraz dyrektora Biura Marke- tingu i Zarządzania Relacjami z Klientem DOZAMEL – podmiotu zarządzającego Wrocławskim Parkiem Przemysłowym. Podczas dyskusji nad dobrymi praktyka- mi w innowacjach w biznesie globalnym rozmawiano o doświadczeniach w zakresie kreowania i wdrażania innowacji produk- towych, technologicznych, procesowych i organizacyjnych, sposobach wdrażania innowacji w przedsiębiorstwach, a także o tym, jak zapewnić przedsiębiorstwom dobre warunki, odpowiednią infrastru- kturę i inne udogodnienia do kreowania innowacji oraz jak poprawić współpracę przedsiębiorstw z uczelniami oraz dużych, międzynarodowych firm z małymi, np. start-upami.

Drugi panel poświęcony był nowym, modelom innowacji oraz temu, jak z nich korzystać. dyskutowano o tym, jak firmy i instytucje organizują i wspierają współ- pracę sieciową (networking), o dobrych praktykach w zakresie wspierania inno- wacyjności i przedsiębiorczości, o tym, w jaki sposób na świecie wspiera się sieci współpracy sprzyjające innowacjom i po- maga start-upom budować ich innowacyjne modele biznesowe. Próbowano jedno- cześnie określić jaka powinna być rola współczesnej uczelni i innych instytucji wspierania biznesu w kreowaniu i wspiera- niu innowacji oraz szukano pomysłów na to, jak stworzyć rozpoznawalny na świecie ekosystem start-upowy we Wrocławiu. Debata odbyła się pod patronatem Rady ds. Przedsiębiorczości przy Prezydencie Miasta Wrocławia Rafale Dutkiewiczu oraz Dziekana Wydziału Informatyki i Zarzą- dzania Politechniki Wrocławskiej. Patronat merytoryczny nad debatą objęli Dolnośląscy Pracodawcy, członek Konfederacji Lewiatan oraz Klub BMA Wrocław. Patronami me- dialnymi wydarzenia były Kapitał Dolnoślą- ski oraz Agencja Dziennikarska Dolmedia.

Dr hab. inż. Agnieszka Bieńkowska, Kierownik Zakładu Zarządzania i Rozwoju Organizacji, Politechnika Wrocławska:

- Pierwszą Debatę o Innowacyjności uważam za bardzo wartościową. Z zainteresowaniem wsłuchiwałam się (jako środowisko naukowe) w poglądy przedstawicieli biznesu. Zarówno te odnoszące się do realiów funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu, jak i te dotyczące oczekiwań sektora biznesu w stosunku do sfery nauki – nie tylko w płaszczyźnie naukowo-badawczej, ale i dydaktycznej. Liczę na to, że druga strona odpowiedziała takim samym zainteresowaniem. Wypracowywanie wspólnych, innowacyjnych rozwiązań wymaga bowiem pełnego zrozumienia potrzeb, oczekiwań, ograniczeń i możliwości współpracujących partnerów. Oceniam to jako niezmiernie ważne w procesie kształtowania Gospodarki 4.0.

Paweł Kowalczewski - Prezes Zarządu DOZAMEL Sp. o.o.:

- Model biznesowy DOZAMEL, oparty na zintegrowanej ofercie usługowej, sam w sobie jest inno- wacyjny. Najemca może skoncentrować się na swoim core business, a wszystkie potrzebne usługi otrzymuje w tzw. „pakiecie”. W ten sposób można optymalizować portfel zamówień i koszty z nimi związane, „outsourcować” usługi, a nawet optymalizować płynność, płacąc za usługi w różnych terminach i na różnych warunkach, w ramach jednej umowy lub umów oddzielnych. Z ostatnio wdrażanych przez nas innowacji warto wspomnieć system do zarządzania majątkiem ARCHIBUS, pierwszy w kraju z tak szerokimi funkcjonalnościami, w którego prawidłowe wdrożenie mocno zaangażowani byli nasi pracownicy. Przygotowujemy kolejną innowację – autonomiczny region energetyczny, tzw. „wyspa energetyczna”. Wymaga to indywidualnej i unikatowej koncepcji, fi- nansowania i organizacyjnego „spięcia” projektu. Ponadto, jako właściciel obszaru przemysłowego, tworząc infrastrukturę dla naszych dzierżawców – dużych marek i międzynarodowych koncer- nów – musimy sprostać ich oczekiwaniom, tak by dedykowana im infrastruktura była przyjazna innowacjom, które chcą u siebie wdrażać.

Dr inż. Piotr Kubiński, dyrektor Biura Marketingu i Zarządzania Relacjami z Klientem DO- ZAMEL pracownik Politechniki Wrocławskiej:

- Jako przedstawiciel zarówno sektora wiedzy, jak i biznesu, zdaję sobie sprawę, że budowa w Polsce nowoczesnej, wiodącej gospodarki nie przyspieszy, jeżeli nie nastąpi rzeczywisty dialog i efektywna współpraca pomiędzy obu tymi środowiskami. Dlatego też, organizując „I Debatę o Innowacyjności”, zależało mi nie tylko na zbliżeniu naukowców i przedsiębiorców, spojrzeniu z dwóch stron na kwestię innowacyjności polskich firm, ale również na zintensyfikowaniu dyskusji na temat sposobów oraz instrumentów budowy naszego wrocławskiego ekosystemu sprzyjającego innowacjom i przedsiębiorczości. W takim ekosystemie kluczowe miejsce mają tzw. przedsię- biorcze uczelnie (dla których, obok kształcenia studentów i prowadzenia badań, komercjalizacja wyników tych badań staje się trzecim, równie ważnym celem działalności), instytucje otoczenia biznesu, takie jak parki technologiczne, centra transferu technologii, inkubatory przedsiębiorczości itd. oraz przyjazna przedsiębiorcom władza lokalna. Próba wskazania filarów takiego ekosystemu podjęta została w specjalnie przygotowanej na Debatę publikacji pod moją redakcją („Innowacje w biznesie. Nowe modele i nowe praktyki”, red. P. Kubiński, EXANTE, Wrocław 2017, www.exante. com.pl/monografie-wydane).

Organizatorzy:

Patronat merytoryczny:

Patronat medialny:

Modernizacja technologii pirometalurgii – innowacje dla przemysłu metali nieżelaznych

Spółka BIPROMET S.A. zaprojektowała od podstaw innowacyjne rozwiązania, polegające na przebudowie Huty Miedzi „Głogów” I z budową nowego pieca zawieszinowego i elektrycznego. Zadania te powierzono spółce w ramach implementacji kompleksowego Programu Modernizacji Pirometalurgii w głogowskiej hucie. Realizowano je w latach 2010 –2016 w KGHM Polska Miedź SA.

Przeprowadzone prace były wyzwaniem dla blisko siedemdziesięciu firm współpracujących w ramach tego przedsięwzięcia. Uruchomiono najnowocześniejszą linię produkcyjną na świecie w oparciu o zwiększoną efektywność i niezawodność ciągu technologicznego w KGHM Polska Miedź SA. Zmniejszono koszty przy wzroście zdolności produkcyjnych, zminimalizowano negatywny wpływ huty na środowisko, znacznie zwiększono bezpieczeństwo pracy pracowników. W całym okresie implementacji Programu Modernizacji Pirometalurgii BIPROMET S.A. pełnił funkcję Generalnego Projektanta Inwestycji.

Instalacja dopalania i schładzania gazów procesowych – autorski projekt BIPROMET S.A.

Unowocześnianie istniejących rozwiązań w procesach pirometalurgicznych sprowadza się do efektywnego zarządzania odpadami i produktami ubocznymi powstałymi w etapie wytwórczym. Związki z stanowią z jednej strony cenne źródło metali, a z drugiej to niepożądane gazy procesowe, zawierające m.in. trujący i palny tlenek węgla. W głogowskiej hucie powstają gazy procesowe m.in. w procesie odmiędiowania żużli w piecu elektrycznym. W efekcie, przed skierowaniem ich do utylizacji muszą zostać schłodzone, a zawarty w nich tlenek węgla dopalony. Przed modernizacją Huty Miedzi Głogów, gazy te schładzano poprzez ich wymieszanie z zimnym powietrzem zasysanym z hali produkcyjnej. Rozwiązanie to było mało efektywne i ograniczało w znacznym zakresie planowaną intensyfikację produkcji miedzi katodowej. W efekcie podjęto prace nad usprawnieniem instalacji, celem poprawy jej efektywności z uwzględnieniem wymogów dotyczących ograniczenia emisji tlenku węgla, a co się z tym wiąże wprowadzenia zmian w procesie eksploatacyjnym zgodnym z normami i przepisami z zakresu ochrony środowiska. - Zespół projektowy BIPROMET S.A. zaproponował innowacyjne rozwiązanie z wykorzystaniem tzw. zimnej ścianki, co oznacza że gazy procesowe przepływają przez specjalny rurociąg, chłodzony przepływającą wodą, który odbiera z nich ciepło - mówi **Zbigniew Przebindowski, Prezes Zarządu BIPROMET S.A.** - Pozwoliło to na modernizację konstrukcji komory stosowanej dotychczas w hucie i zastąpienie jej nowoczesną instalacją, która umożliwiła skuteczne dopalenie tlenku węgla przy jednoczesnym schłodzeniu gazów z temperatury 1400°C do temperatury 400°C. Nowe rozwiązanie dostosowano do zwiększonej ilości gazu, powstałej w wyniku wdrożonej intensyfikacji produkcji miedzi, zapewniając bardzo skuteczne jego dopalenie. Modernizacja oczyszczania gazów procesowych, pozwoliła na wyeliminowanie emisji szkodliwych zanieczyszczeń do atmosfery na poziomie obowiązującym w Unii Europejskiej.

Na czym polega innowacyjne projektowanie

Rozpoczęliśmy nowy etap w historii biura – wybrane obliczenia i symulacje procesów technologicznych

Prezes Zbigniew Przebindowski

są wykonywane MES'em, wprowadzono również analizę HAZOP. Analizy przedprojektowe oraz wykonawcze uzyskały realistyczną wizualizację, dzięki wprowadzonym przez zespół projektowy BIPROMET S.A. systemom modelowania 3D. Wdrożony przez BIPROMET S.A. zintegrowany system informatyczny, umożliwił zebranie danych w jednym miejscu, a następnie ich zsynchronizację w czasie rzeczywistym. Projektowanie w zintegrowanych systemach pozwoliło na precyzyjne oszacowanie kosztów inwestycji, szybsze generowanie dokumentacji wykonawczej oraz szczegółowe przeprowadzenie zaawansowanej koordynacji międzybranżowej. - Proces projektowania traktowany jest kompleksowo, co oznacza że ujmuje problematykę inżynierską, ekonomiczną, jak również zagadnienia związane z ochroną środowiska. - podkreśla **Zbigniew Przebindowski**. - Wprowadziliśmy organizację pracy w oparciu o pracownię: Procesową, Technologiczną, Ochrony Środowiska, Instalacyjną, Elektryki i Automatyki oraz Konstrukcyjną - Architektoniczną, w których zadania wykonują wyspecjalizowani pracownicy. Strategia inwestowania w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie przynosi wymierne korzyści m.in. poprzez wykonywanie projektów w jednolitym, wysokim standardzie, w optymalnym czasie, na każdym etapie projektu.

Na etapie prac projektowo-wykonawczych

BIPROMET S.A. w całym okresie implementacji Programu Modernizacji Pirometalurgii pełnił funkcję

Projekt PMP w liczbach:

- 20 000 ton całkowita masa konstrukcji stalowych
- 13 000 ton masa konstrukcji stalowych głównego obiektu
- 2 700 ton masa zaprojektowanego pieca elektrycznego
- 3 500 ton masa zaprojektowanego pieca zawieszinowego
- 350 000 m³ całkowita kubatura projektowanego kompleksu obiektu

HM Głogów - Odpylnia Gazów Pieca Elektrycznego

Generalnego Projektanta Inwestycji. Do najważniejszych zadań realizowanych przez wielobranżowy zespół projektowy BIPROMET S.A. należało dostosowanie ciągu technologicznego produkcji miedzi blister, uprzednio opartego na przetopie koncentratów w piecach szybowych, do możliwości przetopu w piecu zawieszinowym. Innowacyjne rozwiązania techniczne – technologiczne polegały m.in. na zastąpieniu przestarzałej i uciążliwej dla środowiska oraz energochłonnej technologii pieców szybowych, nowoczesnym procesem zawieszinowym, który w znaczący sposób obniża koszty przerobu, jak również stwarza możliwości większego odzyskiwania pozostałych cennych metali w poszczególnych fazach procesu produkcyjnego. Ponadto BIPROMET S.A. m.in. zaprojektował jak również zrealizował w systemie „pod klucz” w tym przeprowadził montaż oraz rozruch instalacji Mokrego Odsiarczania Oczek Spustowych oraz Filtra workowego Odpylni w Piecu Elektrycznym. - Na poszczególnych etapach projektu w prace zaangażowany był w trybie ciągłym zespół ok. 120 projektantów – inżynierów ze wszystkich pracowni branżowych, zaś miejscami, w połączeniu z naszymi partnerami i podwykonawcami liczba zaangażowanych projektantów wzrastała do ponad 300 osób. - mówi **Zbigniew Przebindowski** - Sporządziliśmy ponad 2100 projektów wykonawczych i blisko 80 projektów budowlanych, zaś całkowita liczba przygotowanych projektów, analiz, raportów, ekspertyz przekroczyła znacząco 10.000 opracowań. - Budowane przez lata kompetencje BIPROMET S.A. na rynku okazały się bezkonkurencyjne i pozwoliły na podjęcie przez spółkę kompleksowej realizacji tak istotnego przedsięwzięcia projektowego. - powiedział **Zbigniew Przebindowski** - Nabyte w trakcie poszczególnych etapów prac doświadczenia, pozwoliły nam na opracowanie unikatowych rozwiązań współcześnie oczekiwanych przez producentów w przemyśle metalurgii metali nieżelaznych. Zastosowane w tym projekcie innowacyjne podejście do projektowania, w tym projektowanie 3D, wyznaczającą standardy dla innych międzynarodowych kompleksów przemysłowych.

Przyszłość – nowoczesne rozwiązania dla przemysłu

Doświadczenie projektowe oraz wdrażane innowacje stanowią ogromny potencjał BIPROMET S.A. Specjalistyczna, doświadczona kadra oraz wysoki poziom zasobów IT, pozwalają na rozwój działalności spółki w tradycyjnym sektorze przemysłu ciężkiego, jakim jest hutnictwo z jednoczesną dywersyfikacją w kierunku infrastruktury energetycznej, ciepłownictwa, chemii, szeroko pojętego budownictwa przemysłowego oraz generalnej realizacji inwestycji w ochronę środowiska w zakresie projektowania, komplementacji, dostawy i montażu instalacji odpylania i oczyszczania gazów procesowych, powstałych w różnorodnych procesach produkcyjnych. - Efekty naszych prac są doceniane przez najbardziej wymagających partnerów w kraju i zagranicą, którzy powierzają nam wykonanie zadań projektowo

Od 65 lat na rynku

BIPROMET S.A. od ponad 65 lat jest obecny na krajowym i międzynarodowym rynku projektowym i wykonawczym. Zadania w spółce organizowane są w ramach funkcjonujących sześciu branżowych pracowni projektowych, dedykowanych projektowanym rozwiązaniom innowacyjnym dla znaczących sektorów gospodarki m.in. w przemyśle energetycznym, hutnictwie stali i metali nieżelaznych, górnictwie, cementowym, koksowniczym oraz uwzględniających ochronę środowiska. Świadczone przez spółkę kompleksowe usługi obejmują zakres Generalnego Projektanta, Inżyniera Kontraktu, Generalnego Realizatora Inwestycji, Głównego Wykonawcy Robót lub partnera w zespole projektowym, na każdym etapie podejmowanego procesu inwestycyjnego. www.bipromet.com.pl

- wykonawczych przy nowych przedsięwzięciach inwestycyjnych. - podkreśla **Zbigniew Przebindowski** - Przyjęta strategia rozwoju przynosi obecnie zadowalające wyniki finansowe, które umożliwiają nam na dalsze wykorzystanie naszego potencjału rozwojowego poprzez angażowanie spółki w przedsięwzięcia międzynarodowe. Nasze innowacyjne realizacje są efektem polskiej myśli technicznej naszych projektantów, co zdecydowanie jest już zauważane i doceniane w świecie, szczególnie w hutnictwie metali nieżelaznych oraz szeroko pojętym przemyśle.

Długa lista sukcesów

BIPROMET S.A. może pochwalić się wieloma znaczącymi osiągnięciami. W latach 2011-2012 spółka wykonała dla Huty Cynku Miasteczko Śląskie S.A. kompleksową dokumentację, w oparciu o którą wybudowano Oddział Rektyfikacji Cynku o przyszłościowym znaczeniu, z możliwością produkcji cynku najwyższego gatunku. - Wieleletnia współpraca z ArcelorMittal umożliwiła wdrożenie do eksploatacji kompleksowych instalacji odpylania i oczyszczania gazów procesowych i wentylacyjnych powstających w wybranych procesach hutniczych. Instalacje te oparte są na nowoczesnych elektrofiltrach oraz filtrach workowych. Liczne instalacje odpylające zaprojektowane i wybudowane przez BIPROMET S.A. pracują z powodzeniem, chroniąc środowisko, w przemyśle metalurgicznym,

metali nieżelaznych, cementowym, koksowniczym oraz energetyce. BIPROMET S.A. podejmuje również liczne realizacje zadań inwestycyjnych naszych partnerów biznesowych i klientów w systemie „pod klucz”. Można tu wymienić m.in. budowę Zakładu Przerobu Złomu Akumulatorowego Baterpol w Świętochłowicach, modernizację i rozbudowę prasowni profili aluminiowych Hydroaluminium w Chrzanowie czy budowę Alupolu w Tychach. Projektowane przez BIPROMET S.A. innowacyjne rozwiązania techniczne – technologiczne poprawiają efektywność linii technologicznych, zwiększają elastyczność produkcji, obniżają koszty w zakresie ograniczenia materiału - i energochłonności produkcji, podnoszą jakość i komfort pracy załogi oraz ograniczają szkodliwość produkcji dla środowiska. - Dostarczanie sprawdzonych, innowacyjnych rozwiązań dla przemysłu to priorytet BIPROMET S.A. - podkreśla **Zbigniew Przebindowski**. Dzięki temu, z sukcesem realizujemy wielobranżowe projektowanie w przemyśle, a także oferujemy pełne wykonawstwo obiektów w systemie „pod klucz”, w tym głównie kompleksowych instalacji ochrony środowiska. Dostosowanie obecnych procesów technologicznych do obowiązujących standardów europejskich to ogromne wyzwanie, które wymaga kompleksowego podejścia projektowo-wykonawczego. - podkreśla **Zbigniew Przebindowski**

HM Głogów - Estakady Energetyczne

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI ROLNYCH
ODDZIAŁ TERENOWY WE WROCŁAWIU

Bielany Wrocławskie

Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział we Wrocławiu – przedstawia interesującą ofertę dla inwestorów. Są to m. in. tereny inwestycyjne za południową granicą miasta w Bielanych Wrocławskich. Jest to kompleks siedmiu działek o powierzchni od 3,42 do ponad 22 ha znajdujących się w gminie Kobierzyce. Powyższa gmina jest jedną z najdynamiczniej rozwijających się w regionie. Przedmiotowe nieruchomości położone są przy ul. Logistycznej, w obszarze Podstrefy Wrocław- Kobierzyce, Tarnobrzskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro- Park Wisłosan. Dużym atutem gruntów położonych w Bielanych Wrocławskich jest ich bliskie sąsiedztwo z miastem Wrocław, jak również usytuowanie w pobliżu jednego z najważniejszych na Dolnym Śląsku węzłów komunikacyjnych. Odległość od autostrady A4 to zaledwie 3 km, od dworca kolejowego we Wrocławiu 10 km, a od najbliższego portu lotniczego 14 km. Działki są uzbrojone, a teren pod zabudowę jest płaski. W najbliższym sąsiedztwie działek znajduje się m.in. park technologiczny Prologis, magazyny Amazon, fabryka glukozy i syropu skrobiowego Cargil, jak również fabryka firmy Cadbury Wedel Poland. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego południowej części obrębu Bielany Wrocławskie, te działki położone są na obszarze oznaczonym symbolem AG: aktywność gospodarcza z urządzeniami towarzyszącymi.

Kolejną bardzo ciekawą propozycją to działki położone w gminie Zgorzelec, o pow. 10,8640 ha. Zgodnie ze zmianą przestrzennego planu zagospodarowania działki są przeznaczone pod zabudowę handlowo – usługową oraz zieleni urządzonej. Działki znajdują się w województwie Dolnośląskim, 165 km od Wrocławia i 1 km od Zgorzelca. Odległość od autostrady A4 to ok 3km, do najbliższego dworca kolejowego to 2 km, a do lotniska 162 km. Nieruchomości znajdują się w obrębie Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz sąsiaduje z terenami aktywności rolniczej. W pobliżu nieruchomości znajduje się kanalizacja, elektryczność, woda, gaz i telekomunikacja.

Następną wartą uwagi ofertą jest Zabrodzie w gminie Kąty Wrocławskie. Przez kilka lat plan zagospodarowania przestrzennego wskazywał te tereny jako tereny upraw rolnych - kierunkowe rezerwy terenów za-

Zabrodzie

inwestowanych, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, a obecnie najnowsze studium z 2012 r. wskazuje ten obszar jako idealny pod aktywność gospodarczą. Odległość od centrum Wrocławia to zaledwie 8 km, od autostrady A4 2 km, dworca kolejowego 9 km, a lotniska Mikołaja Kopernika 15 km. Nieruchomości położone są przy granicy miasta Wrocławia, na zachód od ulicy Kwiatkowskiego. Nieruchomość posiada dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazociągowej oraz elektroenergetycznej. Graniczy z wydzieloną geodezyjnie drogą główną (oś inkubacji). Docelowo obsługa komunikacyjna terenu zapewniona zostanie poprzez projektowany na terenie gminy Kąty Wrocławskie układ dróg lokalnych. Bezpośrednie sąsiedztwo nieruchomości stanowi istniejąca zabudowa usługowo- produkcyjna oraz niezagospodarowane grunty o przeznaczeniu inwestycyjnym. Bezpośrednie sąsiedztwo miasta Wrocławia zapewnia dogodny dostęp do szerokiego wachlarza usług, terenów rekreacyjnych i sportowych. W dalszym sąsiedztwie znajduje się AOW A8 –około 2 km od granicy nieruchomości oraz Park Handlowy Bielany - około 3 km od granicy nieruchomości.

Inna ciekawą propozycją inwestycyjną są tereny usytuowane w gminie Miękinia (Kadłub) i gminie Środa Śląska (Juszczyn) o powierzchni 111,1883 ha usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie drogi kra-

jowej nr 94. Kształt nieruchomości jest regularny. Jest ona położona w granicach Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Działki położone są na terenach aktywności gospodarczej. Odległość od Wrocławia to 26 km, od Środy Śląskiej 7 km, a dworca kolejowego 10 km, do portu lotniczego jest ok 18 km. W pobliżu nieruchomości znajduje się dostęp do pełnego uzbrojenia. W bezpośrednim sąsiedztwie nieruchomości znajdują się niezainwestowane grunty położone w granicach LSSE, droga nr 94 oraz zabudowania wsi Kadłub, natomiast nieco dalej, w odległości około 900 m na zachód zainwestowały m. in. Basf Sp. z o.o., Pittsburgh Glass Works Poland Sp. z o.o.

Warta uwagi propozycja to także miasto Jawor, obręb Gospodarstwo o pow. 133,0793 ha. Przedmiotowe działki znajdują się w obszarze oznaczonym symbolami: AG czyli tereny aktywności gospodarczej. Nieruchomość położona jest w sąsiedztwie kompleksów gruntów użytkowanych rolniczo, zabudowy gospodarczej (siedziba Przedsiębiorstwa Rolnego PEGROL Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworze, siedziba Agroland Sp. z o.o. – skup i sprzedaż zbóż i rzepaku oraz handel środkami ochrony roślin, teren byłej cukrowni „Jawor”). Na zachód od przedmiotowej nieruchomości, po przeciwnej stronie ulicy Cukrowniczej rozpoczęły się prace budowlane na potrzeby realizacji nowej inwestycji - fabryki Mercedes (Daimler). Kompleks gruntów położony w północno-zachodniej, peryferyjnej części miasta Jawor, około 70 km na zachód od miasta Wrocławia. Nieruchomość usytuowana jest po wschodniej stronie ul. Cukrowniczej i zachodniej stronie drogi krajowej nr 3, w odległości ok. 4,0 km od centrum Jawora, na północno-wschód od drogi wojewódzkiej nr 363 i w odległości ok. 10 km od autostrady A4 (odcinek Legnica-Wrocław). W odległości ok. 1,2 km znajduje się czynna linia kolejowa nr 137 relacji Katowice-Legnica. W bezpośrednim sąsiedztwie, na północ

KADŁUB / JUSZCZYN

od kompleksu została zaplanowana i jest realizowany przebieg drogi ekspresowej S-3 (fragment trasy międzynarodowej E65).

Kolejną bardzo interesującą propozycją jest Muchobór Wielki, gm. Wrocław. Pow. ok 3,5 ha.

Wg miejscowego planu zagospodarowania: Działki położone są na terenie oznaczonym symbolami: A10AG i CIAG. Dla terenu A10AG (teren aktywizacji gospodarczej), ustalono następujące przeznaczenie podstawowe: handel hurtowy i detaliczny, usługi rzemiosła, obsługa pojazdów mechanicznych, hotele i restauracje, pośrednictwo finansowe, obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów, pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna z wyjątkiem odprowadzania ścieków, wywozu śmieci, usług sanitarnych, usługi administracji, zespoły biurowe, tereny składów, magazynów, baz budowlanych, obiekt

produkcyjne i produkcyjno – usługowe. Dla terenu CIAG ustalono przeznaczenie podstawowe: hotele i restauracje, pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna, indywidualna, z wyjątkiem odprowadzania ścieków, wywozu śmieci, usług sanitarnych i pokrewnych, zieleni. Dla tego terenu ustalono również przeznaczenie uzupełniające: obiekty mieszkalne związane bezpośrednio z dozorem nad działalnością wymienioną w przeznaczeniu podstawowym do 10% powierzchni terenu. Działki znajdują się we Wrocławiu 4 km od lotniska i 500m od autostradowej obwodnicy Wrocławia.

Szczegółowe informacje o sprzedaży terenów inwestycyjnych można uzyskać pod nr. tel.: 71/3563919 wew. 866 lub osobiście w siedzibie wrocławskiego Oddziału Terenowego Agencji Nieruchomości Rolnych przy ul. Mińskiej 60.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W PRZETARGACH

www.wroclaw.anr.gov.pl

Skontaktuj się z nami: ul. Mińska 60, 54-610 Wrocław, tel. 71 356-39-19

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W PRZETARGACH

www.wroclaw.anr.gov.pl

Skontaktuj się z nami: ul. Mińska 60, 54-610 Wrocław, tel. 71 356-39-19

Wrocławskie Forum Kobiet

- już od 5 lat integruje mieszkanki Dolnego Śląska

Wrocławskie Forum Kobiet to największa impreza non-profit tego typu na Dolnym Śląsku. Od pierwszej edycji Forum jest miejscem spotkań kobiet, które odniosły sukces w biznesie, nauce czy kulturze i potrafią swoim entuzjazmem oraz pasją zarażać innych ludzi.

Tegorocznymi Gośćmi Specjalnymi V edycji odbywającej się pod hasłem: **Kobieta o każdej porze dnia** są: **Beata Tadla**, **Krzysztof Ibisz**, **Tomasz Jacyków**, **Elżbieta Lange**, **Dominika Nawrocka**, **Andrzej Wierzbicki** i **Tomasz Szmidt**.

I edycja 2013.

Hasło: **Kobieta w nauce, biznesie, kulturze i polityce**

Idea Wrocławskiego Forum Kobiet sięga roku 2013. Celem wydarzenia zorganizowanego w hotelu Mercure we Wrocławiu było podkreślenie rosnącej wagi roli kobiet w życiu społecznym i gospodarczym, poprzez pokazanie pozytywnych przykładów kobiet działających w regionie oraz na terenie Polski i Europy.

Cykl spotkań poprowadziła znana dziennikarka i prezenterka telewizyjna **Agata Młynarska**, a Gośćmi udzielającymi wywiadów były: **Lidia Geringer de Oedenberg** – Poseł do Parlamentu Europejskiego, **Ewa Michnik** – Dyrektor Opery Wrocławskiej, **Patricia Popławska** – Prezes Clarena Sp. z o.o. s.k., **dr Marta Kopaczynska** – z Instytutu Inżynierii Biomedycznej i Pomiarowej Politechniki Wrocławskiej oraz **prof. dr hab. Alicja Chybicka** – Senator RP, Kierownik Kliniki Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej we Wrocławiu. Swoją obecność zaznaczyła także Wicewojewoda **Ewa Mańkowska**, która objęła wydarzenie Patronatem Honorowym.

II edycja 2014.

Hasło: **Profilaktyka zdrowia oraz sukces w nauce, biznesie, mediach i polityce**

Katarzyna Miller w rozmowie podczas IV Forum Kobiet w 2016 roku

II Forum Kobiet, z racji coraz większego zainteresowania, odbyło się po raz pierwszy we Wrocławskim Centrum Kongresowym w Kompleksie Hali Stulecia. Wspólnej inauguracji Forum dokonały Wicewojewoda Dolnośląski. Imprezę poprowadziła **Dorota Wellman** – wybitna dziennikarka stacji TVN. Gośćmi specjalnymi II edycji były: **Alicja Węgorzewska** – gwiazda operowa światowego formatu, **prof. dr hab. Marta Kopaczynska** – międzynarodowy autorytet w Biomedycynie i Nanomedycynie, **prof. dr hab. Alicja Chybicka** – kierownik Kliniki Hematologii i Onkologii Dziecięcej, senator RP, **Agnieszka Arendarczyk** – ekspert medycyny przeciwstarzeniowej i dietetyki, **Katarzyna Skrzynecka** – wokalistka i aktorka oraz **Grażyna Wolszczak** – aktorka teatralna i telewizyjna.

III edycja 2015.

Hasło: **Rola kobiet w biznesie, komunikacja, zdrowie i umiejętność radzenia sobie ze stresem**

Tym razem blisko 500 uczestniczek i uczestników Forum miało okazję wysłuchać Gościa Specjalnego: **Wojciecha Eichelbergera** – wybitnego psychologa i psychoterapeuty, który wygłosił wykład o wpływie stresu na ciało i umysł. Forum poprowadziła natomiast **Marta Kuligowska** – dziennikarka stacji TVN24. Nowością było podzielenie imprezy na cztery równoczesne panele dyskusyjne, zgrupowane w następujących blokach tematycznych: Komunikacja w Biznesie, Styl w Biznesie, Profilaktyka i Ochrona Zdrowia, Aktywność Kobiet

WROCLAWSKIE
FORUM *kobiet*

w Biznesie. Rekordowa frekwencja podczas III Forum Kobiet potwierdziła sens organizacji podobnych imprez. Panele, jak i poszczególne bloki tematyczne cieszyły się dużym zainteresowaniem, a cała impreza zakończyła się ogromnym sukcesem.

IV edycja 2016.

Hasło: **Kobieta w podróży zwanej życiem**

Kolejna edycja ponownie cieszyła się rekordową frekwencją. Ponad 500 uczestniczek i uczestników wzięło udział w imprezie, którą tym razem poprowadziła **Agnieszka Maciąg** – znana i ceniona polska modelka światowej sławy, aktorka oraz dziennikarka. V Forum Kobiet upłynęło pod znakiem roli kobiet we współczesnym świecie, podróży i profilaktyki zdrowia.

Gośćmi Specjalnymi byli: **Katarzyna Miller** – psycholożka, psychoterapeutka i pisarka, **Jarosław Kret** – dziennikarz i prezenter telewizyjny, **Beata Tadla** – dziennikarka telewizyjna, **dr Damian Nasulicz** – stomatolog i Założyciel Europejskiego Centrum Implantologii i Stomatologii Estetycznej Prestige Dent, **dr Anna Tomkowiak** – rezydent kardiologii i kardiologii dziecięcej oraz **dr Edyta Lelonek** – specjalista w dziedzinie dermatologii-wnerologii oraz medycyny estetycznej.

Patroni

Od lat Patronami Wrocławskiego Forum Kobiet są znane firmy i instytucje wspierające idee spotkań kobiet, które osiągnęły sukces z mieszkankami Wrocławia i Dolnego Śląska. Tegorocznymi Patronami V Wrocławskiego Forum Kobiet są:

Patron Honorowy: Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego, Wrocławska Rada Kobiet powołana przez Prezydenta Miasta Wrocławia
Patron Strategiczny: CitiGold Bank Handlowy
Patron Główny: KRUK SA
Patron Złoty: Audi Centrum Wrocław Sp. z o.o., VegaFashionGroup wraz z markami MaxMara i Patrizia Pepe, Viessmann Sp. z o.o., Nespresso S.A., Salon Urody Beata Trawińska, Protecta sp z o.o., Impel S.A., BoConcept, INGLOT Sp. z o.o.,

Patron Srebrny: Galeria Wnętrz DOMAR S.A. BlanX, Dozamel Sp. z o.o., Grape Hotel, Art Hotel, Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o., F&F, Archicom SA, UNIDENT UNION Dental Spa, SUPER-PHARM Poland, Orfin Studio s.c., Onninen Sp. z o.o., Danfoss Polska, Oxytree Solutions Poland Sp z o.o.

Gwiazdy Biznesu Dolnego Śląska

Brookvent, Dworzysko, Domino Polska, Fundacja Manus, Sietch, Jelenia Góra, Roman Szelemej to Gwiazdy Biznesu 2017.

O prestiżowe statuetki rywalizowało aż 60 firm, instytucji i samorządów w sześciu kategoriach: Mikro Firma, Mała Firma, Średnia Firma, Podmiot Ekonomii Społecznej, Biznes Odpowiedzialny Społecznie, Samorząd Przyjazny Biznesowi. Autorką statuetek jest Dorota Dziekiewicz-Pilich, artystka która zaprojektowała m.in. statuetkę nagrody muzycznej – Fryderyka. Gala Finałowa odbyła się 23 maja 2017 w Starej Kopalni w Wałbrzychu.

Po raz trzeci, podczas Gali Finałowej Plebiscytu Gospodarczego „Gwiazdy Biznesu”, uhonorowano przedsiębiorców, organizacje samorządowe i samorządy z Dolnego Śląska. W Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu zebrano się 500 znamienitych gości ze świata biznesu, kultury i sztuki. Wyjątkowy wieczór tym razem poprowadził Marcin Prokop, a oprawę muzyczną zapewnił Dziubek Band.

Tegoroczna edycja połączona została z uroczystym jubileuszem 25-lecia Funduszu Regionu Wałbrzyskiego, organizatora wydarzenia i instytucji, która od ćwierć wieku wspiera krajową przedsiębiorczość udzielając preferencyjnych pożyczek z Unii Europejskiej, budżetu państwa oraz środków własnych. Dzięki dynamicznej działalności fundacja zasilila już ponad 3 tysiące przedsiębiorstw kwotą 256 mln zł.

Ten jubileusz to ogromny sukces dla wszystkich, którzy tworzyli i rozwijali Fundusz Regionu Wałbrzyskiego. Stworzyliśmy prężnie działającą instytucję otoczenia biznesu, która, co najważniejsze, zdobyła zaufanie przedsiębiorców. To ogromne wyróżnienie, na które pracuje się latami i którego podtrzymanie wymaga z naszej strony zaangażowania i świadczenia usług na najwyższym poziomie. Gala Finałowa „Gwiazdy Biznesu”, to świetna okazja do tego, by podziękować wszystkim zaangażowanym w tworzenie FRW – mówił podczas wydarzenia Prezes Funduszu Regionu Wałbrzyskiego Robert Jagła.

W ostatnich latach FRW wyszedł poza granice Dolnego Śląska i poszerzył zasięg o kolejne cztery województwa. W 2014 roku powołał do życia spółkę FRW Media Group, która jako instytucja otoczenia biznesu prowadzi działania szkoleniowe i doradcze, jest także wydawcą portalu gospodarczego nasbiznes24.pl oraz organizatorem licznych eventów.

Będziemy szukać kolejnych wyzwań

Z Marcinem Zawiałą, prezydentem Jeleniej Góry rozmawia Radosław Nosek

Jelenia Góra zajęła pierwsze miejsce w konkursie Gwiazdy Biznesu 2017 w kategorii „Samorząd Przyjazny Biznesowi”. Jakie znaczenie ma dla Pana ta nagroda, co oznacza ona dla miasta i jego mieszkańców?

Ogromne. I to w wielu aspektach. Po pierwsze, to znakomita promocja naszych wysiłków i ich skutków. Po drugie, to dowód na to, że nasze starania są dostrzegane przez podmioty zewnętrzne. Po trzecie zaś, wygrana potwierdza, że metody wsparcia biznesu, stosowane przez nasz samorząd, są słuszne i dobrze odbierane. Można oczywiście wskazywać jeszcze wiele innych płaszczyzn, na których ta nagroda jest niezwykle istotna, ale wystarczy powiedzieć, że skoro samorząd musi krzepnąć także w sferze stabilizacji dochodów własnych budżetu, to współpraca i relacje z biznesem są tego fundamentem. Tyle, że trzeba mieć świadomość, że taka nagroda jest wprawdzie nobilitacją, ale też zobowiązaniem. W tej dziedzinie nigdy nie można powiedzieć, że zrobiło się wszystko, co możliwe, bo zawsze pojawi się coś więcej, jakaś kolejna sprawa i kolejna szansa. Będziemy ich poszukiwać.

Czym wg Pana jest samorząd przyjazny biznesowi? Na jakie ulgi i ułatwienia mogą liczyć przedsiębiorcy, którzy chcą ulokować swój kapitał w Jeleniej Górze?

Samorząd przyjazny biznesowi jest przede wszystkim otwarty wobec potrzeb i oczekiwań. Przepisy obowiązujące samorząd stanowią nieprzekraczalne granice naszych możliwości wsparcia, jednak w ramach i w granicach tych przepisów możemy być wobec biznesu życzliwi, przyspieszając działania, sugerując rozwiązania czy wskazując możliwości nieoczywiste dla naszych partnerów. Inna sprawa, że życzliwość samorządu jest przecież jego obowiązkiem wobec mieszkańców. Im bardziej komfortowo czują się przedsiębiorcy, tym chętniej tworzą miejsca pracy i współuczestniczą w realizacji zadań, które niekoniecznie wprost są im przypisane, zarówno w sferze infrastrukturalnej, jak i społecznej. Niejeden z przedsiębiorców jeleniogórskich jest świetnym partnerem czy hojnym sponsorem działań kulturalnych i sportowych. Wspierają pracę NGO'ów, fundują nagrody w rozmaitych, ważnych dla naszego środowiska konkursach. Nie chcę wskazywać konkretnych przypadków, bo nie zdołalibyśmy o wszystkich napisać, ale wiele wyjątkowo estetycznych stojaków na rowery czy zabawek na placach dla dzieci to prezenty od naszych przedsiębiorców. Niejedną impreza artystyczna albo w ogóle by się nie

odbyła, albo byłaby nieporównanie uboższa, gdyby nie wsparcie naszych partnerów. Dziękujemy im za to i dostrzegamy w każdy możliwy sposób. Miasto dąży do stworzenia jak najbardziej korzystnych warunków do podejmowania przedsięwzięć gospodarczych. Wyrazem tego są m.in. intensywne działania w zakresie poprawy dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych, budowa niezbędnej infrastruktury komunalnej (sieci wodociągowej i kanalizacyjnej), zbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, wytyczanie działek pod konkretne zapotrzebowanie inwestorów, systematyczne uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (z uwzględnieniem sugestii zgłaszanych przez przedsiębiorców i inwestorów - 92% powierzchni miasta objęta jest MPZG) czy przyspieszanie procedur administracyjnych, niezbędnych do rozpoczęcia inwestycji. Wsparcie inwestorów nie ogranicza się tylko do poprawy infrastruktury miejskiej, przedsiębiorcy mogą również liczyć na cały szereg ulg i udogodnień obejmujących m.in. pomoc finansową (zwolnienie z podatku od nieruchomości przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy w mieście) czy udostępnienie - na atrakcyjnych warunkach finansowych - miejskich lokali użytkowych na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej. W mieście funkcjonuje Strefa Przemysłowa, obejmująca ok. 80 ha gruntów, atrakcyjnie położonych przy głównym szlaku komunikacyjnym w kierunku Czech i Niemiec. Kilka działek zlokalizowanych w Strefie Przemysłowej zostało wniesionych do Kamiennogórskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości, dzięki czemu inwestorzy zainteresowani tymi terenami nabywają prawo do skorzystania ze zwolnienia podatkowego w ramach pomocy publicznej. Zatrudnienie w firmach zlokalizowanych na terenie Strefy Przemysłowej znajduje obecnie ok. 5 000 osób. Szczególną uwagę zwracamy na wsparcie doradczo-informacyjne. Prowadzimy dedykowaną przedsiębiorcom i inwestorom stronę internetową na portalu miejskim, zapewniamy profesjonalną obsługę podczas całego procesu inwestycyjnego - ogromna tu rola pilota inwestycyjnego, pomagamy w pozyskaniu wykwalifikowanych pracowników, na bieżąco analizując potrzeby kadrowe naszych przedsiębiorców. Warto wspomnieć, że od kilku już lat cyklicznie spotykam się z jeleniogórskimi przedsiębiorcami w celu wymiany opinii m.in. na temat rozwoju naszego miasta. Takie spotkania są niezwykle ważne, w dużej mierze kierunkują one nasze działania na rzecz biznesu. Konkluzje

ze spotkań znalazły swoje odzwierciedlenie m.in. w kampanii „Mieszkaj, pracuj, żyj w Jeleniej Górze”, której celem jest promocja Jeleniej Góry jako miasta przyjaznego, o wielu walorach, w którym warto mieszkać, uczyć się i pracować. Ta kampania to zaledwie jeden z elementów podejmowanych przez miasto działań promocyjnych - potencjał miasta i jego mieszkańców staramy się promować na wiele sposobów, w kraju i zagranicą. Prowadzenie zakrojonych na szeroką skalę działań promocyjnych, ale i szeregu innych inicjatyw, nie byłoby możliwe bez wsparcia zewnętrznego - mogę z dumą powiedzieć, że w zakresie pozyskiwania środków finansowych z Unii Europejskiej jesteśmy liderem.

Czy pozytywne nastawienie samorządu miasta wobec inwestorów ma wpływ na stopień bezrobocia w regionie jeleniogórskim?

Mogę odpowiedzieć statystyką, bo ona jest najbardziej wiarygodna. Jeśli na koniec kwietnia 2017 wskaźnik bezrobocia w Jeleniej Górze wynosił 4,1%, przy przeciętnej wielkości na Dolnym Śląsku na poziomie 6,9%, a w kraju 7,7%, to jest to najbardziej rzetelna odpowiedź na tak postawione pytanie. Warto też zauważyć, że przedsiębiorcy jeleniogórscy obniżają bezrobocie także w wielu okolicznych gminach, wielka grupa pracowników kilku naszych zakładów jest dowożona z okolic Lwówka Śląskiego czy Kamiennej Góry, więc oddziaływanie aktywności jeleniogórskiego biznesu nie ogranicza się tylko do granic miasta, choć w naszych granicach inwestorzy - jak widać - czują się najlepiej.

ZAPRASZAMY DO JELENIEJ GÓRY!

Miasto Jelenia Góra

Plac Ratuszowy 58 | 58-500 Jelenia Góra | tel. +48 75 75 46 348

e-mail: inwestor@jeleniagora.pl | WWW.JELENIAGORA.PL

INVEST IN LEGNICA

Hasło promocyjne miasta: „Legnica – z nią zawsze po drodze” odnosi się do zalet związanych z lokalizacją miasta, jak i klimatu, który stworzono dla obsługi lokalnego small biznesu oraz dużych inwestorów. Legnica ma doskonałą lokalizację – w centrum Dolnego Śląska. Zalety związane z położeniem miasta u zbiegu granic z Niemcami i Czechami oraz bliskością autostrady A4 i szlaku kolejowego E-30 sprawiły, że na terenach Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, jak i poza nią, zainwestowały światowe koncerny z Azji, Europy i Ameryki. Nowoczesne i dynamiczne miasto stawia na dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb i oczekiwań konkretnych firm, mających wpływ na dynamikę rynku pracy.

Legnica to jedno z centrów Legnicko-Głogowskiego Okręgu Miedziowego (LGOM), z wieloletnim doświadczeniem współpracy z globalnym koncernem KGHM Polska Miedź SA. Miasto posiada bogatą bazę hotelową, sportowo-rekreacyjną oraz szeroką i atrakcyjną ofertę rynku nieruchomości i mieszkaniowego. Legnica to idealne miasto do życia i pracy, a prowadzenie działalności na jego obszarze to dobra i pewna inwestycja.

Miasto, którym zarządzam, wdraża nowoczesne rozwiązania z obszaru Smart City i stawia na rozwój infrastruktury teleinformatycznej dla potrzeb IT. Legnica w 2016 roku otrzymała tytuł Inteligentnego Miasta Roku 2015 (Smart City Forum – Warszawa). Według najnowszego rankingu Polish Cities of the Future (fDi z grupy Financial Times) Legnica zajęła wysokie miejsca wśród miast średniej wielkości pod względem atrakcyjności dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych - trzecie miejsce w kategorii ogólnej oraz potencjału ekonomicznego, a czwarte w kategorii opłacalności.*

Jak widać, Legnica dziś znajduje się w elitarnym gronie tzw. miast przyszłości. Zapraszam do zapoznania się z naszą ofertą „Invest in Legnica”, dostępną również na www.legnica.eu.

Tadeusz Krzakowski
Prezydent Legnicy

* Ranking Polish Cities of the Future - fDi z grupy Financial Times oceniał 50 polskich miast pod kątem przyciągania inwestycji zagranicznych i nowoczesności w pięciu głównych kategoriach: potencjału ekonomicznego, udogodnień dla biznesu, kapitału ludzkiego i stylu życia, opłacalności oraz infrastruktury i łączności.

Mechanizm samorządności funkcjonuje coraz lepiej

Z Rafałem Dutkiewiczem, prezydentem Wrocławia rozmawia Ryszard Żabiński

VIII Kongres Regionów, zaplanowano na 19-20 czerwca we Wrocławiu pod hasłem „Samorząd 2.0 – Pożądane Innowacje”. Jakie Pan ma oczekiwania związane z tym wydarzeniem?

Kongres Regionów należy traktować jako forum wymiany poglądów i doświadczeń. Jest to druga największa konferencja samorządowa w Polsce, która co roku gromadzi ponad tysiąc osób. Są to głównie przedstawiciele samorządu, ale także: biznesu, nauki, organizacji pozarządowych, a także reprezentantów sportu, kultury i mediów. Kongres Regionów odwiedzą również największe światowe autorytety, których działalność związana jest z problematyką samorządności. Wśród takich gości znaleźli się m.in. Rudolph Guliani, legendarny burmistrz Nowego Jorku, czy prof. Richard Florida, światowej sławy ekonomista, twórca pojęcia klasy kreatywnej.

Dla polskich samorządowców takie spotkania są niezwykle cenne. W tym roku Kongres Regionów we Wrocławiu będzie miał też kontekst polityczny, przypomnijmy sobie choćby dyskusję na temat dwukadencyjności. Jak wiadomo, obecny rząd wycofał się z tego pomysłu. Podczas Kongresu będziemy dyskutować m.in. o problemach związanych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii w zarządzaniu miastem. Jestem bardzo ciekawy tej dyskusji, pojawia się bowiem interesujący dylemat. System samorządowy ma charakter przedstawicielski, tymczasem nowoczesne technologie informatyczne, zastosowane w tym obszarze, mają charakter demokracji bezpośredniej. Osobiście jestem zwolennikiem demokracji deliberatywnej zakładającej większe uczestnictwo obywateli w konsultacjach, wyrażaniu opinii. Samorządowcy otrzymują pełniejsze informacje na temat oczekiwań wyborców, ale to oni, przedstawiciele władzy, podejmują ostateczne decyzje i biorą za nie odpowiedzialność. Trzeba też sobie uświadomić, że większość urzędowych spraw obywateli załatwia właśnie w instytucjach samorządowych, ale z drugiej strony, to państwo tworzy prawne regulacje, a samorząd nie ma na nie większego wpływu. Wielu samorządowców zwraca uwagę na ten problem, ale potem jak np. idą do polityki, parlamentu, jakby zapominają o tym i niewiele robią, aby go rozwiązać. O takich m.in. problemach będziemy dyskutować podczas Kongresu Regionów.

Rząd ostatecznie zrezygnował z pomysłu wprowadzenia zasady dwukadencyjności w samorządach. Czy Pana zdaniem, wyszłaby ona na dobre samorządowi?

Warto może przypomnieć, że moja decyzja o niekandydowaniu na urząd prezydenta Wrocławia w najbliższych wyborach była podjęta jeszcze przed ogłoszeniem pomysłu o wprowadzeniu dwukadencyjności przez Jarosława Kaczyńskiego.

Moim zdaniem, tu nie ma idealnego rozwiązania. Zwolennicy podkreślają, że po 2-3 kadencjach prezydent miasta powinien odejść, aby dać szansę nowym kandydatom. Przeciwnicy dowodzą, że prezydent, czy wójt mógłby sprawować swój urząd bardzo długo. Obecny europoseł Bogdan Zdrojewski, zanim Prawo i Sprawiedliwość doszło do władzy, też głosił konieczność wprowadzenia dwukadencyjności. Potem Platforma wycofała się z tego rozwiązania. Następnie Prawo i Sprawiedliwość ostro włączyło się do debaty, posuwając się nawet do insynuacji, że oto powstały w samorządach zamknięte układy, sytu i to właśnie dwukadencyjność ma ten rzekomy problem rozwiązać. Jednak przeprowadzone ostatnio przez CBA, masowe kontrole w urzędach marszałkowskich w całej Polsce, niczego złego nie wykazały. Podobnie w przypadku, wójtów, czy burmistrzów, poza incydentalnymi sprawami, nie wykryto większych nieprawidłowości. Mechanizm samorządności w Polsce funkcjonuje coraz lepiej, aczkolwiek wymaga korekt. Dla przykładu, urzędy wójtów, burmistrzów, czy prezydentów są słabo powiązane z funkcjonowaniem rad gminnych. W Niemczech, na przykład, burmistrz jest przewodniczącym rady. Jest to jakiś mechanizm, te dwa organy mogą ze sobą o wiele lepiej współpracować.

Czy nie żałuje Pan, że Wrocław nie został, tak jak Górny Śląsk, metropolią?

Platforma Obywatelska pod koniec swoich rządów uchwaliła ustawę metropolitalną. Napisałem wówczas list do pani wicemarszałek Sejmu, Małgorzaty Kidawy-Błońskiej list z sugestią, aby nie wprowadzać tej ustawy, skoro ma być nowa władza. Potem zwróciłem się do pani premier Beaty Szydło, że Wrocław chciałby skorzysta z ustawy. Jednak Prawo i Sprawiedliwość uznało, że w Polsce tylko Górny Śląsk może być aglomeracją, co jest mylnym twierdzeniem. Owszem, Górny Śląsk powinien mieć status metropolii, ale w Polsce są też inne

metropolie: Trójmiasto, Wrocław, Poznań itd. To są realne byty, tylko obecna władza ich nie dostrzega. Panuje tam mylne przekonanie, że jak się utworzy metropolie w Poznaniu, czy Wrocławiu, to trzeba zabrać fundusze takim miastom jak Kielce. Ale przecież, wykazują to twarde dane, właśnie w metropoliach występuje najszybszy wzrost gospodarczy. Gdyby uzyskały one oficjalny status metropolii, gdyby dostały od państwa wiele narzędzi dotyczących np. planowania przestrzennego, gospodarki odpadami, mogłyby wówczas rozwijać się jeszcze szybciej, szybciej zwiększać Produkt Krajowy Brutto i wówczas mniejsze miasta też by na tym skorzystały.

Prezydentem Wrocławia będzie Pan jeszcze niecałe półtora roku. Co chciałby Pan w tym czasie zrobić dla miasta? Jakie sprawy są najważniejsze?

Ze spraw tych najbliższych – przed nami Światowe Igrzyska Sportowe we Wrocławiu – The World Games 2017. Chciałbym, aby wypadły jak najlepiej, aby przystawiana w tym celu infrastruktura dobrze służyła mieszkańcom, zwiększyło się, zainteresowanie Wrocławiem ze strony turystów, czy inwestorów. Przyszły rok będzie szczególny, będziemy obchodzili setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Zastanawiałem się jak najlepiej przygotować się do takiej uroczystości. Przygotujemy wielką wystawę, na której chcielibyśmy pokazać intelektualny wkład Polski w historię świata. Okazuje się, że jest w tym obszarze wiele bardzo interesujących wątków, które koniecznie trzeba pokazać. Sprawy ważne, bezpośrednio dotyczące mieszkańców naszego miasta, to z pewnością rozwój kolei aglomeracyjnej, rozwój infrastruktury na osiedlach. Ważny dla mnie jest również problem doskonalenia funkcjonowania samorządu, rozwój demokracji deliberatywnej, w której wpływ mieszkańców na podejmowane przez samorząd decyzje byłby znacznie większy.

Dolny Śląsk dwóch prędkości

- Mieszkańcy południa regionu żyją w znacznie gorszych warunkach niż ich sąsiedzi z północy. Na dodatek w Sudetach nie widać Perspektyw na pozytywne zmiany – mówi prezydent wałbrzyska, dr Roman Szełemej. Dolny Śląsk się nie rozwija równomiernie. Rozwijają się jego wybrane obszary.

Mamy świetnie prosperujące aglomeracje: wrocławską i legnicko-głogowską i walczące o elementarny rozwój południe. Wspaniałe, piękne, turystycznie atrakcyjne, ale ogromnie niedoinwestowane. Najgorsza sytuacja dotyczy pasa od Lubania przez Jelenią Górę, Kamienną Górę i Wałbrzych po Kłodzko i Żąbkowice. Statystyka dowodzi, że dystans między biednym południem i bogatą północą od dwudziestu lat wciąż się powiększa.

Strategie zrównoważonego rozwoju Dolnego Śląska nie spełniły oczekiwań.

Pomimo zaangażowania ogromnych środków z budżetu unii, państwa i województwa okazały się całkowicie nieskuteczne. Nie przypisuję nikomu żadnej winy. Raczej pokazuję, że to, co robiliśmy do tej pory, nie udało się. Nie ma co czekać na cud. Dlatego zainicjowałem debatę i spotkania z samorządowcami południa regionu. Pierwsze, z udziałem osiemdziesięciu wójtów, burmistrzów i przewodniczących rad gmin, odbyło się w Gniewkowie, kolejne w Kłodzku, Wądrożu Wielkim i Strzelinie. Na pozór wszyscy wiedzą, że Produkt Krajowy Brutto na głowę mieszkańca we Wrocławiu jest dwa razy wyższy niż w podregionie jeleniogórskim czy wałbrzyskim. Jednak publicznie chyba nikt tego nie powiedział, więc reakcją jest gorzkie niedowierzanie. Chyba jednak mieliśmy nadzieję, że nie jest aż tak źle.

Warto o tym mówić.

Może dlatego, że Wałbrzych to niezwykle miasto, natomiast Aglomeracja Wałbrzyska

to przykład wzorowej współpracy samorządów przynoszącej realne korzyści. W tym wszystkim istotą sprawy nie jest konfrontacja, lecz poczucie wspólnoty i poszukiwanie rozwiązań. Na południu, ogólnie mówiąc w pasie Sudetów, nie załapaliśmy się na megasukces północnej części regionu. Ale dziś rzucamy robocze hasło „Sudety 2030”, kreślimy nowe perspektywy, plan działania na 12 lat. To zarys kierunków rozwoju, które chcemy przedłożyć na poziomie województwa i rządu. Skoro istnieją rządowe programy dla Polski wschodniej, może powstać program dla Sudetów.

Jest konieczność skorygowania podziału środków w regionie.

Uważam, że obecny model podziału środków budżetowych województwa należy skorygować w zależności od PKB na głowę mieszkańca. Jeśli na północy ten ważny wskaźnik rozwojowy jest dwa razy wyższy, musi to mieć odzwierciedlenie w nakładach inwestycyjnych. Czyli powinny być dwa razy niższe niż na południu. Zaproponowałem pięcioletni okres dochodzenia do takiej korekty budżetu. Jesteśmy gotowi brać w tym udział i rozpocząć na ten temat dyskusję.

Biura Urzędu Marszałkowskiego nie muszą mieć siedziby we Wrocławiu.

Naszym zdaniem jeden z powodów przewagi północy nad południem to

powiązanie niesłychanego rozwoju gospodarczego i społecznego Wrocławia z siedzibą zarządu województwa. Poprzez zmianę tej siedziby chcielibyśmy dać ten impuls rozwojowy na południu. Poza tym skuteczność działania władzy jest ograniczona poprzez koncentrację całej aktywności administracyjnej w jednym miejscu. Mogę sobie wyobrazić departament, czy cały dział rozwoju turystyki, na przykład w Kłodzku albo w Jeleniej Górze, departament środowiska w Nowej Rudzie, rozwoju wsi w Strzelinie. To z pewnością ułatwi rozwiązywanie problemów w terenie. Oczywiście to temat do dyskusji i przedmiot szczegółowych rozwiązań.

Jeśli nic będziemy działać, nie będziemy o tym mówić, sytuacja się nie poprawi.

W wariacie negatywnym, gdybyśmy nic nie zrobili, sytuacja w Sudetach będzie się pogarszać. W pozytywnym południe zacznie czerpać ogromne profity jako turystyczne zagłębie z dobrze rozwijającymi się ośrodkami przemysłowymi. Nikt w Kłodzku czy w Wałbrzychu nie będzie się zrywał z łóżka o czwartej rano, żeby autobusem dojechać do strefy pod Wrocławiem. Ludzie będą żyć normalnie. Naturalnie Wrocław z tego powodu nie straci. Będzie wspaniałą regionalną stolicą na poziomie europejskim. Tego bym chciał.

Czas na kolej

W ciągu trzech lat udało nam się zwiększyć liczbę połączeń aglomeracyjnych, dynamicznie wzrasta liczba pasażerów, podjęliśmy również decyzje dotyczące rewitalizacji ważnych linii kolejowych.

Wrocławskie Kolej Aglomeracyjna to ogromne możliwości nie tylko dla wrocławian. Z szybkich i komfortowych przejazdów skorzystają też mieszkańcy dwudziestu podwrocławskich gmin, które w ostatnich tygodniach podpisały porozumienie o współpracy przy tworzeniu i finansowaniu Wrocławskiej Kolei Aglomeracyjnej. Dla pasażerów oznacza to przede wszystkim więcej pociągów na trasach i to jeszcze w tym roku. Kolej staje się coraz ważniejszym elementem w układach komunikacyjnych dużych miast. Dolnośląski samorząd od kilku lat konsekwentnie inwestuje w rozwiązania, które pomagają rozładować ruch samochodowy w stolicy regionu. Jednym z nich jest projekt rozwijania Wrocławskiej Kolei

Aglomeracyjnej, który teraz zyskał nowy impuls. Za sprawą podpisanego porozumienia podwrocławskie gminy zadeklarowały chęć współfinansowania połączeń kolejowych przebiegających przez ich teren. Takie rozwiązanie pomoże rozwijać siatkę połączeń kolejowych w tej części regionu.

- W ciągu trzech lat udało nam się zwiększyć liczbę połączeń aglomeracyjnych ze 136 do 170 par pociągów, dynamicznie wzrastała liczba pasażerów, podjęliśmy decyzje dotyczące rewitalizacji ważnych linii kolejowych – mówi marszałek Cezary Przybylski – Podpisana przez samorządowców deklaracja gwarantuje dalszy rozwój i jasno pokazuje nasze priorytety.

Wśród sygnatariuszy porozumienia znalazły się gminy: Borowa, Czernica, Długołęka, Miękinia, Oława, Wisznia Mała, Zórawina, Siechnice, Brzeg Dolny, Jelcz Laskowice, Kąty Wrocławskie, Oborniki Śląskie, Prusice, Strzelin, Środa Śląska, Trzebnica, Wołów, Żmigród oraz miasta Oleśnica i Oława. Oprócz wspólnego finansowania przejazdów, ze strony samorządowców padła także deklaracja o zapewnieniu lepszej koordynacji tych połączeń z istniejącą ofertą lokalnej komunikacji publicznej.

Poza planami rozbudowy zasięgu Wrocławskiej Kolei Aglomeracyjnej o nowe miejscowości, samorząd wspiera także rozwój znaczenia kolei w samym Wrocławiu. W kwietniu tego roku ruszyła pilotażowa linia kolei miejskiej, dzięki której mieszkańcy Wojnowa, Sołtysowice, Strachocina i Kowal zyskali szybkie połączenie z centrum miasta.

- To pierwsza taka linia we Wrocławiu. Po rozmowach z mieszkańcami Wojnowa zaproponowaliśmy miastu jej uruchomienie jako alternatywę dla dotychczasowych form komunikacji. Wspólnie udało się wypracować rozwiązanie, które pozwoli mieszkańcom kilku osiedli szybciej dotrzeć do centrum miasta - mówi Jerzy Michalak, członek zarządu województwa. Nowa linia jest obsługiwana przez Koleje Dolnośląskie, a jej finansowanie zapewnia Urząd Miejski Wrocławia. Na tej trasie codziennie kursuje w sumie 13 par pociągów - 10 par przewozi pasażerów na linii Wojnowa - Sołtysowice - Nadodrże i 3 pary pozwalają dojechać bezpośrednio do Dworca Głównego. Podróż z Wojnowa do Nadodrza trwa ok. 18 min., a do stacji Wrocław Główny pociągi dojeżdżają w około pół godziny. To świetne czasy, nieosiągalne w szczyt dla komunikacji samochodowej.

Jerzy Michalak, członek zarządu województwa wraz z sygnatariuszami porozumienia gwarantującego rozwój kolei aglomeracyjnej.

Ponad dwadzieścia podwrocławskich gmin podpisało list intencyjny, w którym deklarują współpracę z władzami województwa dolnośląskiego przy tworzeniu i finansowaniu Wrocławskiej Kolei Aglomeracyjnej.

Koleje Dolnośląskie

Pociągamy Dolnoślązaków od 10 lat!

www.kolejedolnoslaskie.pl

Przed nami wciąż wiele pracy

Dariusz Chmura, burmistrz Wołowa opowiada o najważniejszych inwestycjach w gminie oraz planach samorządu na nadchodzące miesiące.

Za nami połowa 2017 roku. Jak ocenia Pan ten okres, z czego jest Pan najbardziej zadowolony?

Dla wołowskiego samorządu było to bardzo intensywne pół roku, ponieważ tegoroczny budżet inwestycyjny jest rekordowy. Kiedy w 2010 roku objąłem urząd burmistrza, gmina na inwestycje przeznaczała jedynie 7 milionów złotych. W tym roku ta kwota wyniesie zaś aż 25 milionów, co jest efektem dobrej współpracy z radnymi, a także samorządem powiatowym i zarządem województwa. W dzień dziecka otworzyliśmy nowy plac rekreacyjno-sportowy, który sprzyja wspólnemu wypoczynkowi całych rodzin. Jest tam trawiaste boisko do piłki, sztuczna nawierzchnia do koszykówki, plac zabaw i skatepark, jednak największą atrakcją jest fontanna. Zainteresowanie obiektem oraz opinie mieszkańców przynoszą nam wiele satysfakcji i motywacji do dalszej pracy, a tej przed nami wiele. Z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pozyskaliśmy blisko 14 milionów złotych na budowę sieci kanalizacyjnej. Po odliczeniu podatku VAT zrealizujemy wartość 24 miliony złotych inwestycję, przy udziale własnym na poziomie 20%. Przed nami także przebudowa najważniejszego szlaku komunikacyjnego, przebiegającego przez centrum miasta – drogi wojewódzkiej nr 338.

Warto wspomnieć także o przebudowie dworca PKP w Wołowie. Kiedy prace zostaną zakończone? Ile wyniesie koszt całej inwestycji?

Chciałem, aby budynek dworca kolejowego przestał być tylko kasą biletową dla podróżnych, dlatego gmina przejęła dworzec na własność, podejmując się jego gruntownej przebudowy. Poczekałnia będzie miejscem spotkań podróżnych i mieszkańców, pełniąc dodatkowo funkcję sali wystawowej. Część pomieszczeń zostanie przekazana organizacji pozarządowym, powstanie centrum monitoringu miejskiego oraz przedszkole dla dzieci osób dojeżdżających koleją do

pracy. Przebudujemy również otoczenie dworca, powstanie parking dla podróżnych, wiaty rowerowe i prowadzące do nich szlaki pieszo-rowerowe. Całość inwestycji wyniesie blisko 6 milionów złotych, a część środków na modernizację pochodzi z projektu gospodarki niskoemisyjnej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. Jednocześnie remontujemy również dworzec PKS, tworząc na jego terenie parking, który powinien rozwiązać problem komunikacji w centrum miasta.

Czy Wołów cieszy się zainteresowaniem turystów i inwestorów? W jaki sposób miasto stara się ich przyciągać?

Na terenie gminy zlokalizowany jest Park Krajobrazowy Dolina Jezierzycy, na którego terenie występuje wiele zagrożonych gatunków fauny i flory. Możemy pochwalić się wieloma wspaniałymi zabytkami, wśród których perłą jest Zespół Pałacowo-Klasztorny w Lubiążu. Walory turystyczne chcemy wykorzystać we współpracy z ościennymi gminami. Wraz z Prusicami, Obornikami Śląskimi, Wisznią Małą, Żmigrodem i Miliczem realizujemy projekt budowy autostrady rowerowej, która połączy nasze samorządy. To będzie blisko 150 kilometrów ścieżki rowerowej, która pozwoli na bezpieczne podróżowanie na dwóch kołach między Wrocławiem

a Lubiążem. Rada Miejska w Wołowie podjęła uchwałę, na podstawie której nowi inwestorzy, a także przedsiębiorcy rozwijający swoją działalność na terenie gminy, mogą ubiegać się o zwolnienie z podatku od nieruchomości. Z tego rozwiązania skorzystała na przykład firma z branży meblarskiej, która wybudowała u nas nową halę produkcyjną, zapewniając 400 miejsc pracy. W najbliższym czasie w naszej podstrefie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej pojawi się kolejny inwestor z branży metalurgicznej. Na terenie gminy powstaje lub rozbudowuje się również wiele rodzinnych, średnich przedsiębiorstw, co również mnie bardzo cieszy.

Jakie są pańskie priorytetowe plany na nadchodzące miesiące?

W okresie wakacyjnym będziemy dostosowywać budynki szkół do założeń reformy oświaty. Dzięki pozyskaniu środków europejskich, przebudujemy część budynku szkoły podstawowej do potrzeb przedszkolaków. Maluchy zyskają nowe meble, zabawki, tablice interaktywne, a także darmowe wyżywienie przez pierwszy rok. Połączenie podstawówki z gimnazjum to ciężkie wyzwanie logistyczne dla dyrektorów, pedagogów i samorządowców. Musimy zapewnić dzieciom bezpieczne warunki nauki.

Dziękuję za rozmowę Marcin Prynda

Powiat Wrocławski – stawia na rozwój

29,4 mln zł – to kwota dofinansowania pozyskanego przez Powiat Wrocławski w ramach RPO WD 2014-2020. Łączna wartość projektów, które są obecnie realizowane przy wsparciu unijnym wynosi 36,3 mln zł.

Zdaniem **Romana Potockiego**, starosty Powiatu Wrocławskiego, tak duże wsparcie unijne pozwoli w szerszym stopniu zrealizować cele strategiczne samorządu w zakresie rozwoju Powiatu Wrocławskiego w wielu obszarach życia.

– W ubiegłym roku przyjęliśmy zaktualizowaną wersję „Strategii rozwoju Powiatu wrocławskiego”, Tym samym do 2020 roku wytyczyliśmy sobie nowe priorytety i wyzwania, podyktowane przede wszystkim dynamicznymi przemianami społeczno-gospodarczymi w powiecie w ostatnich latach. Osiem naszych projektów, które otrzymały dofinansowanie ze środków unijnych, pokrywa się w praktyce z 5 celami strategicznymi ujętymi w Strategii. To dowód na to, że ten dokument nie jest tylko typowym „pułkownikiem” odkładanym do szuflady, ale konsekwentnie realizowaną strategią, ukierunkowaną na zrównoważony rozwój powiatu i poprawę warunków życia jego mieszkańców – mówi starosta.

Rozwój infrastruktury drogowej

W ramach wsparcia unijnego zostanie zrealizowana jedna z ważniejszych inwestycji w powiecie – projekt pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2000D na odcinku od zjazdu z autostrady A4 przez miejscowości Klianów, Piławę Milin do Mietkowa, która stanowi bezpośrednie połączenie z siecią TEN-T obszarów aktywności gospodarczej powiatu wrocławskiego i powiatu świdnickiego”. Realizacja projektu, polegająca na przebudowie drogi na odcinku ok. 12 km wraz z przebudową skrzyżowania, zapewni bezpieczne warunki korzystania z drogi przez jej użytkowników. Ponadto umożliwi połączenie obszarów aktywności gospodarczej powiatu wrocławskiego z autostradą A4, co będzie miało niewątpliwą wpływ na dalszy rozwój gospodarczy powiatu.

Edukacja na miarę potrzeb rynku pracy

W obszarze edukacji przy wsparciu środków unijnych realizowany jest projekt pn. „Mam zawód – mam szansę”, którego Liderem jest firma SYNTEA SA, natomiast partnerem – Powiat Wrocławski. Celem projektu jest poprawa jakości kształcenia i dopasowanie systemów kształcenia i szkolenia w Powiatowym Zespole Szkół Nr 1 w Krzyżowicach do potrzeb rynku pracy. Wsparcie uczniów i nauczycieli odbywa się w projekcie poprzez szkolenia dla nauczycieli i działania zaadresowane do uczniów: doradztwo edukacyjno-zawodowe, staże w przedsiębiorstwach, certyfikowane szkolenia zawodowe, specjalistyczne zajęcia językowe, specjalistyczne zajęcia realizowane we

współpracy z uczelniami wyższymi, kursy przygotowawcze na studia i wyjazdy naukowe. Dodatkowo szkoła jest wyposażona w sprzęt, umożliwiający utworzenie w placówce warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy dla zawodów. Inauguracja projektu „Mam zawód-mam szansę – Krzyżowice, 30.03.2017 r.

Rozwój infrastruktury edukacyjnej

Z myślą o rozwoju infrastruktury edukacyjnej w szkołach specjalnych realizowany jest projekt pn. „Poprawa warunków nauczania w szkołach specjalnych Powiatu Wrocławskiego poprzez rozbudowę Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kątach Wrocławskich i wyposażenie szkoły w sprzęt oraz zakup wyposażenia do Zespołu Szkół Specjalnych w Wierzbicach i Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Sobótce”. Celem projektu jest poprawa warunków nauczania w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych w placówkach specjalnych Powiatu Wrocławskiego.

Kolejnym projektem, realizowanym w zakresie infrastruktury edukacyjnej jest zadanie pn. „Poprawa efektywności energetycznej oraz ograniczenie niskiej emisji w budynkach Powiatowego Zespołu Szkół nr 1 w Krzyżowicach”. Prace, które zostaną wykonane w ramach projektu, obejmą termomodernizację dwóch budynków wchodzących w skład PZS Nr 1 w Krzyżowicach (sali gimnastycznej i internatu), a także modernizację systemu grzewczego wraz z wymianą źródła ciepła (z węgla kamiennego na gaz).

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Dwa kolejne projekty, na które udało się pozyskać dofinansowanie ze środków unijnych wpisują się w bardzo ważną strategię przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Pierwszy z nich pn. „Aktywni mieszkańcy Powiatu Wrocławskiego” będzie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu. Celem projektu jest wzrost aktywności społecznej i zawodowej oraz szans na zatrudnienie 60 osób (36 kobiet i 24 mężczyzn), w tym 31 osób niepełnosprawnych, zamieszkujących powiat wrocławski, korzystających ze wsparcia PCPR we Wrocławiu. Drugi z projektów pn. „Nowa perspektywa – lepszy start” realizowany jest w partnerstwie 9 dolnośląskich samorządów, w tym Powiatu Wrocławskiego. Województwo dolnośląskie jest w projekcie Partnerem Wiodącym. Bierze w nim udział 486 wychowanków z 11 młodzieżowych ośrodków wychowawczych, w tym z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Sobótce, który jest jednostką

organizacyjną Powiatu Wrocławskiego. Wśród zadań realizowanych w MOW w Sobótce, przewidziano m.in.: treningi kompetencji i umiejętności, doradztwo zawodowe i badanie predyspozycji zawodowych, wsparcie dla rodziny w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego i rodzinnego, a także kursy umiejętności zawodowych oraz warsztaty związane z wieloma zagrożeniami (np. cyberprzemoc).

E-usługi dla mieszkańców i inwestorów

Na uwagę zasługują również dwa projekty realizowane w obszarze tzw. „e-usług. Pierwszy z nich to projekt pn. „Zwiększenie dostępności i jakości elektronicznych usług publicznych dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych Powiatu Wrocławskiego oraz 8 Gmin: Czernicy, Długołęki, Jordanowa Śląskiego, Kątów Wrocławskich, Koberzyc, Mietkowa, Siechnic i Żorawiny”. Celem projektu, którego Liderem jest Powiat Wrocławski, a partnerami 8 ww. gmin jest wdrożenie zaawansowanych e-usług publicznych w administracji powiatowej i gminnej, zmierzających do usprawnienia i racjonalizacji pracy oraz komunikacji pomiędzy urzędem a obywatelem i przedsiębiorcą. Drugi projekt pn. „Platforma Elektronicznych Usług Geodezyjnych – PEUG” jest projektem partnerskim Związku Powiatów Województwa Dolnośląskiego (ZPWD) wraz z 23 powiatami ziemskimi województwa dolnośląskiego, w tym powiatem wrocławskim. Jednym z kluczowych zadań tego przedsięwzięcia jest modernizacja systemów dziedzinowych obecnie funkcjonujących w powiatowych ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej wraz z pozyskaniem danych w celu usprawnienia procesu inwestycyjnego, a także podniesieniem efektywności działań.

Darmowa dostawa

Darmowe sprawdzanie plików

Płatności online

Ekspresowa wysyłka

ul. Wschodnia 17a
55-095 Długołęka
Tel: 71 345 60 16 / 721 19 13 13
E-mail: biuro@drukexpress.pl

JELEŃ GÓRA ZAPRASZA INWESTORÓW!

Obok terenów przeznaczonych pod inwestycje przemysłowe, handlowe i mieszkalnictwo, Jelenia Góra posiada w swojej ofercie atrakcyjne nieruchomości niezabudowane i zabudowane zlokalizowane w obszarach turystycznych oraz uzdrowskich (m.in. z możliwością wykorzystania wód termalnych). Oto prezentacja dwóch z nich...

CIEPLICE – nieruchomości w uzdrowskiej części Jeleniej Góry

Lokalizacja działki stwarza dogodne warunki do rozpoczęcia pieszych wędrówek po Karkonoszach, zwiedzania okolicznych atrakcji turystycznych, uprawiania sportów górskich, m.in. narciarstwa, kolarstwa górskiego, nordic walking.

Powierzchnia: ok. 15 ha (z możliwością powiększenia do 38 ha)

Własność: Miasto Jelenia Góra

Przeznaczenie i sposób zagospodarowania:

- obszar, dla którego jako przeznaczenie ustalono tereny sportu i rekreacji, usługi z zakresu handlu detalicznego, gastronomii, ochrony zdrowia, lecznictwa uzdrowskiego i odnowy biologicznej, kultury, sztuki i rozrywki

Istniejąca infrastruktura:

- sieć gazowa, wodna, sanitarna, deszczowa, energetyczna, teletechniczna

Sąsiedztwo:

- nieruchomości zlokalizowana w kompleksie użytków rolnych, położona w niedalekim oddaleniu od wielorodzinnej i jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej

Połączenia komunikacyjne:

- odległość od centrum Miasta: ok. 7 km
- odległość od Uzdrowska Cieplice: ok. 2 km
- 53 km od autostrady A-4
- lotnisko: 110 km od lotniska międzynarodowego we Wrocławiu oraz 11 km od lotniska lokalnego o powierzchni trawiastej w Jeleniej Górze (oferuje loty czarterowe małymi samolotami)

Forma sprzedaży: Zakup nieruchomości w ramach procedury zamówień publicznych

SOBIESZÓW – nieruchomości z możliwością wykorzystania zasobów wód termalnych

Nieruchomość położona u podnóża Karkonoszy z pięknym widokiem na największe atrakcje turystyczne regionu. W niedalekiej odległości znajduje się Uzdrowska Cieplice oferujące turystom bogatą ofertę spędzania wolnego czasu.

Powierzchnia: ok. 11 ha (z możliwością powiększenia do 14 ha)

Własność: Miasto Jelenia Góra

Przeznaczenie i sposób zagospodarowania:

- obszar przeznaczony pod zabudowę usługową
- działka posiada możliwość wykorzystania zasobów wód termalnych

Istniejąca infrastruktura:

- sieć gazowa, wodna, sanitarna, deszczowa, energetyczna, teletechniczna

Sąsiedztwo:

- nieruchomości zlokalizowana w kompleksie użytków rolnych, położona w niedalekim oddaleniu od wielorodzinnej i jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej

Połączenia komunikacyjne:

- odległość od centrum Miasta: ok. 10 km
- odległość od Uzdrowska Cieplice: ok. 4 km
- 55 km od autostrady A-4
- lotnisko: 115 km od lotniska międzynarodowego we Wrocławiu oraz 13 km od lotniska lokalnego o powierzchni trawiastej w Jeleniej Górze (oferuje loty czarterowe małymi samolotami)

Forma sprzedaży: Zakup nieruchomości w ramach procedury zamówień publicznych

www.nieruchomosci.jeleniagora.pl

Nowi inwestorzy i nowe tereny w Strefie Ekonomicznej w Prusicach

W ostatnim czasie można zauważyć zwiększone zainteresowanie Strefą Inwestycyjną Gminy Prusice. O nowych terenach inwestycyjnych i o nowych inwestorach opowiada Burmistrz Miasta i Gminy Prusice Igor Bandrowicz.

W miejscowości Wszemirów w kwietniu 2017 roku nastąpiło uroczyste, oficjalne otwarcie placu budowy nowego biurowca i hali produkcyjno-magazynowej firmy Euro-System. W pierwszej kolejności zamontowana została tablica informacyjna jaką na ręce właściciela firmy Euro-System złożył przedstawiciel firmy Boss Projekt, która jest głównym wykonawcą.

W strefie powstaje nowy biurowiec i nowa hala

Właściciel firmy Euro-System Marcin Gaszyk wspólnie z Burmistrzem Igozem Bandrowiczem dokonali pierwszego przekopania ziemi, jako symbolu oficjalnego rozpoczęcia prac budowlanych. Nowa inwestycja to szansa na jeszcze większy rozwój Firmy, niezależność w zakresie produkcji, możliwość zwiększenia wydajności prac. Budynek biurowy swoją przestronną powierzchnią zwiększy komfort pracy. Firma Euro-System specjalizuje się w produkcji systemów ścian działowych opartych na konstrukcjach aluminiowych, szklanych, stalowych oraz drewnianych.

Burmistrz Miasta i Gminy Prusice Igor Bandrowicz wspólnie z przedstawicielami firmy Euro-System, w tym właścicielem Marcinem Gaszykiem dokonał pierwszego przekopania ziemi na placu budowy

Nowe tereny w prusickiej strefie

Gmina Prusice podjęła także działania włączenia do Kamiennogórskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości S.A nowego terenu znajdującego się drodze krajowej nr 5 o powierzchni 3,8 hektara, którego zakupem jest zainteresowany nowy Inwestor – chcący rozwijać działalność właśnie w naszej prusickiej strefie. Inwestor ten posiada ponad 30 letnie doświadczenie w branży wentylacyjnej. Jest pionierem w produkcji nawiewników okiennych w Wielkiej Brytanii – od lat 80-tych konsekwentnie poszerza ofertę zdobywając coraz to nowe rynki zagraniczne. Jest liderem w zakresie projektowania i produkcji urządzeń do wentylacji mechanicznej oraz wysokiej jakości syste-

mów wentylacji okiennej. Firma jeszcze w tym roku zamierza rozpocząć budowę hali produkcyjnej z magazynem i biurowcem.

Samorząd prusicki pozyskał dofinansowanie na uzbrojenie terenów

Gmina Prusice złożyła projekt, by skorzystać ze środków unijnych na uzbrojenie terenów. Obecnie podpisano już umowę o dofinansowanie projektu. Przewidziane koszty prac wyniosą 1 124 648 zł. Projekt zakłada kompleksowe uzbrojenie i przygotowanie tych terenów w celu pozyskania nowych inwestorów - w szczególności przedstawiciele sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Realizację projektu wstępnie planuje się rozpocząć w drugiej połowie 2017 r.

W ramach projektu zrealizowane zostaną następujące roboty: budowa drogi wewnętrznej w Podstrefie SSE Prusice, budowa odcinków sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej, budowa oświetlenia ulicznego drogi wewnętrznej, zostaną również wykonane odcinki zewnętrzne przyłączy. Przyłącze wodociągowe zostanie wykonane do studni wodomierzowej z pomiarem na granicy działki drogowej, przyłącze kanalizacji sanitarnej kanału sanitarnego do studzienki kanalizacyjnej na granicy działki drogowej. Uzbrojenie terenu inwestycyjnego stworzy warunki techniczne, infrastrukturalne dla pozyskania nowych inwestorów w Specjalnej Strefie Ekonomicznej.

Strefa inwestycyjna w Prusicach powiększyła się o kolejne tereny inwestycyjne

Polanica-Zdrój

ŹRÓDŁO ZDROWIA

Polanica-Zdrój to miejscowość łącząca w sobie urok górskiego miasta z bogatą ofertą uzdrowisko-wypoczynkową, będąca znaczącym ośrodkiem turystycznym Dolnego Śląska, położona wśród lasów Gór Stołowych i Bystrzyckich. Dzięki łagodnemu klimatowi, ten kurort Hrabstwa Kłodzkiego, przez cały rok gości u siebie turystów z całego świata. To miejsce szczególne - skupia tych, którzy pragną aktywnie spędzić czas lub nabrać dystansu do pędzącego świata, a także pozostaje otwarte na biznesmenów i inwestorów. Dzięki wsparciu środków zewnętrznych miasto rozwija się niezmiernie dynamicznie. Powstaje tu infrastruktura o najwyższym standardzie. Wybudowane w ostatnich latach obiekty hotelowe, już dziś uznane za jedne z najlepszych w kraju, zwyciężają w branżowych rankingach. Liczne, doskonałe restauracje są liderami dynamicznego rozwoju gastroturystyki całego regionu.

Bliskość licznych atrakcji Kotliny Kłodzkiej oraz pogranicza czeskiego sprawia, że weekend czy urlop w Polanicy-Zdroju jest zawsze doskonałym wyborem.

Zajmujący obszar blisko 15 ha Park Zdrojowy, pełen starodrzewia, wiekowych rododendronów, magicznych zakątków i alei, został w ostatnich latach zmodernizowany za kwotę blisko 20 mln zł. Znajdujący się w pobliżu Teatr Zdrojowy oferuje mieszkańcom i turystom bogatą ofertę kulturalną, stanowi jednocześnie doskonale centrum dla biznesu. Ten zabytkowy obiekt, po kapitalnej renowacji, stał się wielofunkcyjnym miejscem goszczącym międzynarodowe sympozja i liczne konferencje branżowe.

galeria wnętrz
DOMAR

MÓJ DOM TO JA

www.domar.pl | Wrocław, Braniborska 14

52. Międzynarodowy Festiwal
WRATISLAWIA
CANTANS
im. Andrzeja Markowskiego

RECITAR
CANTANDO
7-17 września 2017
Wrocław i Dolny Śląsk

DYREKTOR GENERALNY: Andrzej Kosendiak
DYREKTOR ARTYSTYCZNY: Giovanni Antonini

Sir John Eliot Gardiner • MONTEVERDI CHOIR & ENGLISH BAROQUE SOLOISTS
Giovanni Antonini • IL GIARDINO ARMONICO
Teodor Currentzis • MUSICAETERNA, Ottavio Dantone • ACCADEMIA BIZANTINA
Hervé Niquet • LE CONCERT SPIRITUEL, Jean Tubéry • ENSEMBLE LA FENICE

www.nfm.wroclaw.pl www.wratislaviacantans.pl

Organizator:

Partner:

Bank Polski

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

Patroni honorowi:

TOYOTA

ALWAYS A BETTER WAY

Sprawdź, który model określa Twoją osobowość.

TOYOTA CENTRUM WROCŁAW

Róg Legnickiej i Na Ostatnim Groszu

54-206 Wrocław, Polska

T: +48 71 359 85 90

E: salon@toyota-centrum.pl

Toyota Yaris Selection – zużycie paliwa i emisja CO₂ (dyrektywa UE 715/2007 z późn. zm. i aktami wykonawczymi) w zależności od wariantu i wersji auta od 3,3 do 5,0 l/100 km (cykl średni) i od 75 do 112 g/km. Toyota Auris Touring Sports Selection – zużycie paliwa i emisja CO₂ (dyrektywa UE 715/2007 z późn. zm. i aktami wykonawczymi) w zależności od wariantu i wersji auta od 3,5 do 6,2 l/100 km (cykl średni) i od 79 do 143 g/km. Toyota RAV4 Selection – zużycie paliwa i emisja CO₂ (dyrektywa UE 715/2007 z późn. zm. i aktami wykonawczymi) w zależności od wariantu i wersji auta od 5,1 do 5,2 l/100 km (cykl średni) i od 118 do 122 g/km. Toyota Avensis Selection – zużycie paliwa i emisja CO₂ (dyrektywa UE 715/2007 z późn. zm. i aktami wykonawczymi) w zależności od wariantu i wersji auta od 4,5 do 6,3 l/100 km (cykl średni) i od 119 do 145 g/km. Zużycie paliwa i emisja spalin CO₂ w konkretnym pojeździe w warunkach drogowych mogą różnić się od podanych wyników pomiarów. Na zużycie paliwa i emisję CO₂ wpływa sposób prowadzenia pojazdu oraz inne czynniki (takie jak: warunki drogowe, natężenie ruchu, stan pojazdu, ciśnienie w oponach, zainstalowane wyposażenie, obciążenie, liczba pasażerów itp.). Informacje o działaniach dotyczących odzysku i recyklingu samochodów wycofanych z eksploatacji: www.toyota.pl. Szczegóły u Autoryzowanych Dilerów Toyoty.

DWORZYSKO

Al. Spacerowa 22, 58-310 Szczawno-Zdrój
www.dworzysko.pl

relaks i rekreacja

STADNINA KONI

komfort i wypoczynek

NOCLEGI W DWORZE IDY

wyjatkowa kuchnia

RESTAURACJA BABINICZ

Gault & Millau
Polska

